

NOVICE

LETO IV/1966

DRUŠTVO ZA RAZISKOVANJE
JAM SLOVENIJE

N O V I C E

Društva za raziskovanje jam Slovenije

Leto IV Štev.: 1 februar 1966

V s e b i n a :

	stran
- Uvodni članek uredništva	1
- Četrty mednarodni speleološki kongres, sklopi plenarnega zasedanja	2
- Število sodelujočih držav in udeležencev	5
- Publicistična dejavnost v času kongresa	6
- Predkongresna ekskurzija v Julijske Alpe (A/a)	7
- Predkongresna ekskurzija v Križno in Martinjsko jamo (A/b)	8
- Predkongresna ekskurzija po klasičnem Krasu (A/c)	9
- S kongresisti po dinarskem Krasu	11
- Odmevi na kongres	13
- Letna poročila jamarskih klubov	15

Najvažnejši dogodek slovenskih in jugoslovanskih jamarjev IV. mednarodni speleološki kongres - je mimo. Težko je sistematično prikazati uresničenje bogatega programa kongresnih dni. To še toliko bolj, ker so se nenehno prepletale strogo organizacijske skrbi s strokovnimi zahtevami, publicistično dejavnostjo in jamarskim raziskovanjem. V kolikor smo v izvedbi uspeli, bodo mogli objektivno presoditi domači ali tuji udeleženci, mi sami pa šele takrat, ko bomo imeli priložnost primerjati naš kongres z bodočimi v drugih deželah in šele v prihodnjih letih, če se bodo uresničila kongresna gesla v razvijajoči se speleološki aktivnosti in v rezultatih našega raziskovanja jam in krasa nasploh.

V pričujoči številki NOVIC podajamo najvažnejše zaključke kongresa, ustanovitev mednarodne speleološke unije in poročila komisij, ki delajo v njenem okviru. Ti bodo sicer objavljeni v kongresni publikaciji, toda v tujem jeziku. Dodali smo številčno stanje udeležencev in številčno sodelujočih držav. Priložili smo tudi seznam publikacij, ki so izšle kot kongresno gradivo ali pa so kongresu bile posvečene.

Vsekakor so bile ekskurzije bistven sestavni del kongresa. Ne bi jih mogli izvesti brez podpore članov jamarskih klubov, turističnih organizacij in predstavnikov občinskih skupščin. O tem govore kratka poročila o ekskurzijah.

O delu jamarjev v klubih po Sloveniji govorijo skrajšana poročila iz klubskih občnih zborov. Ta poročila so namenjena tudi obćemu zboru društva (kar bo 27.II.1966 v Ljubljani), kjer bomo o njih sami razpravljali.

UREDNIŠTVO

ČETRTI MEDNARODNI SPELEOLOŠKI KONGRES

Sklepi plenarnega zasedanja dne 16. septembra 1965, popoldan.

1. Ustanovitev mednarodne speleološke unije

Za ustanovitev je glasovalo 25 delegacij, vzdržali sta se avstrijska in sovjetska. Sprejet je bil statut Unije in statut kongresov.

Vodstvo unije:

predsednik: Bernard Gèze, profesor, Pariz,
Francija

podpredsednik I: Gordon T. Warwick, profesor,
Anglija

podpredsednik II: Stjepan Mikulec, profesor,
Jugoslavija

generalni sekretar: Albert Anavy, profesor,
Libanon.

2. Poročila kongresnih komisij

- Komisija za speleološke znake in izrazoslovje (glej str. 3)
- Komisija za najdaljše in najgloblje jame (glej str. 3)
- Komisija za starost jam
- Poročilo o turizmu v jamah (glej str. 4)
- Predlog za ustanovitev komisije "Problemi površinske in podzemeljske kraške denudacije" (glej str. 4).

3. Razno

- Peti mednarodni speleološki kongres bo l. 1969 v Zvezni republiki Nemčiji (Stuttgart)
- Društvu za hidrogeološke raziskave v Gradcu (Avstrija) je poverjen mandat, da v obliki simpozija obravnava probleme o določanju podzemeljskih zvez kraških voda. Ta simpozij bo konec marca l. 1966 v Gradcu.

P o r o č i l o komisije za speleološke znake in terminologijo.

Vse delegacije se stringajo, da je treba znake uporabljati in jih nadalje izpolnjevati.

- Za površinske kraške oblike uporabljati znake iz "Legende de la carte des phenomenes karstique", sestavil M. Fenelon, uporabljajo jih pri hidrogeoloških kartah Bureau de Recherches Geologique et Minieres, Francija.
- Za pregledne načrte večjih jamskih sistemov v majhnem merilu uporabljati znake po vzorcu od prof. A. Boegli iz Švice.
- Za načrte majhnih jam v velikem merilu - uporabljati predlog avstrijskega avtorja M.H.Finka.
- Uporabiti terminologijo, ki je izšla v nemškem in francoskem jeziku (avtor Trimmel).

Vsi raziskovalci krasa, naj znake preiskusijo oziroma uvedejo in o tem poročajo vodji komisije H.Trimmlu, Dunaj, Avstrija. Jugoslovanski zastopnik je dr. J. Sams.

P o r o č i l o komisije o najdaljših jamah in najglobljih brez-
nih na svetu.

Komisija je dokončno sestavljena. Predložena lista najglobljih in najdaljših jam bo kmalu razmnožena.

1. Speleološke zveze naj vsaj enkrat letno pošljejo vse spremembe v listi predsedujočemu.
2. Pri vsakem speleološkem kongresu bo sestavljen uradni seznam.
3. vsaka država naj svoje liste popravlja in publicira (lego, na kratko o raziskovanju, karakteristike in dolžino ali globino, višinske razlike, merilo, poenostavljen načrt, kdo je meril in kje so načrti dostopni).

V Avstriji je to že izdelano, v kratkem bodo poslali speleološkim zvezam v pregled.

4. Predsednik komisije H. Trimmel, Avstrija, jugoslovanski zastopnik D. Gavrilović, Beograd.

P o r o č i l o o simpoziju o turizmu v jamah.

Da bi bile dešele seznanjene s tehniko urejevanja jam, z ukrepi za zaščito jamskega okrasa in podzemeljskega živalstva, s pravnimi vidiki turističnega izkoriščanja jam in z odnosi z javnimi oblastmi simpozij predlaga:

1. Ustanovitev komisije za zvezo in informacije o turizmu v jamah.
2. Organizira nje simpozij o podzemskem turizmu ob vsakem mednarodnem speleološkem kongresu.
3. Ustanovitev ustreznih komisij za urejanje in zaščito jam pri vsaki nacionalni speleološki zvezi.

Vodja komisije Guy de Lavour, Francija, za Jugoslavijo dr. M. Žagar.

Predlog za ustanovitev komisije "Problemi površinske in podzemeljske kraške denudacije".

Namen komisije je koordinirati raziskovanje problemov kraške denudacije, jih preučevati in klasificirati, ugotavljati uporabnost znanstvenih dosežkov pri ekonomskem izkoriščanju kraških ozemelj ter sodelovati z ostalimi sorodnimi komisijami.

Vodja V. Panoš, ČSR, za Jugoslavijo I. Gams. Komisija ima 10 članov.

Število držav in udeležencev IV. mednarodnega speleološkega kongresa 1965

	Č	S	P	Sk
1. Velika Britanija	7	6	4	= 17
2. Avstralija	0	0	1	= 1
3. Avstrija	19	6	7	= 32
4. Belgija	16	3	2	= 21
5. Bolgarija	4	1	0	= 5
6. ČSSR	6	0	0	= 6
7. Danska	2	0	0	= 2
8. Francija	36	17	12	= 65
9. Grčija	5	0	1	= 6
10. Irska	1	0	0	= 1
11. Italija	26	15	12	= 53
12. Japonska	0	0	1	= 1
13. Jugoslavija	78	11	3	= 92
14. Kongo (B)	1	0	0	= 1
15. Libanon	5	6	0	= 11
16. Madžarska	7	3	0	= 10
17. Zahodna Nemčija	7	5	0	= 12
18. Vzhodna Nemčija	4	2	0	= 6
19. Poljska	6	1	1	= 8
20. Romunija	5	2	8	= 15
21. SSSR	27	0	0	= 27
22. Španija	9	1	4	= 14
23. Švedska	1	1	0	= 2
24. Švica	8	4	2	= 14
25. Turčija	1	0	0	= 1
26. USA	10	5	11	= 26

SKUPAJ UDELEŽENCEV 291 89 69 = 449

Č = člani, S = spremljevalci, P = pridruženi člani,
Sk = skupaj.

PUBLICISTIČNA DEJAVNOST V ČASU IV. MEDNARODNEGA SPELEOLOŠKEGA
KONGRESA

1. I. okrožnica (napoved kongresa, splošna navodila za prijavo v sedmih jezikih, Ljubljana 1964)
2. II. okrožnica (podrobnejša obvestila o poteku kongresa, predavanja, ekskurzije, prijave za kongres), Ljubljana 1965
3. III. okrožnica (objava programa kongresa: sestav kongresnega komiteja in sekretariata, predkongresne in kongresne ekskurzije, spored referatov, plenarnih zasedanj, kolokvijev in simpozijev), Ljubljana 1965
Okrožnici II. in III. sta izšli v francoskem in angleškem jeziku. Cena 10 N.DIN. = 1 dolar
4. Povzetki kongresnih predavanj (v angleškem in francoskem jeziku), offcet - 120 strani, Ljubljana 1965, cena 10 N.DIN. *1 dolar*
5. VODNIK ekskurzije po Dinarskem krasu (v franc. in angl. jeziku), 205 strani, 16 kart, Ljubljana 1965, cena 30 N=DIN *23 oblač*
Zgornje publikacije je izdal organizacijski komite kongresa in jih je še mogoče nabaviti pri naslovu POSTOJNA, Titov trg 2.
6. Vodnik po visokogorskem krasu Julijskih Alp (v ang.jeziku, ciklosil), Ljubljana 1965.
7. Vodnik ekskurzije po klasičnem krasu, (v franc. in angl. jeziku), Ljubljana 1965 (offcet tisk), cena 6 N.DIN.
8. NAŠE JAME, Glasilo DZRJS, VII/1965 1-2, letnik posvečen IV. mednarodnemu speleološkemu kongresu, Ljubljana 1965, cena 10 N.DIN. - *1,4 dolara*
Publikacije pod 6 - 8 je izdalo Društvo za raziskovanje jam Slovenije in jih je mogoče nabaviti pri naslovu POSTOJNA, Titov trg 2.
9. POSTOJNA, Fotovodnik "Jugoslavija" (26 strani teksta, 61 fotografij), izšlo v 5 jezikih, Beograd 1965
10. Propagandna mapa Postojnske jame z vodniki v slov., srbohrv., angl., franc., nem., in italij. jeziku, izdala Postojnska jama, ki jih tudi prodaja po 0,5 N.DIN.
Postojnska jama (dr. I. Gams)
Pivka in Črna jama (R. Gospodarič)

Planinska jama (R. Gospodarič)
Predjama (dr. F. Habe)
Vilenica - Dimnice (dr. I. Gams)
Škocjanske jame (dr. R. Slavnik)

11. Propagandna mapa Občinsketuristične zveze Cerknica

18. barvnih razglednic in vodniki v slov., srbohrv., angl., nem., franc., ital. jeziku (izdala Ob TZ Cerknica)
Cerkniško jezero - Rakov Škocjan (R. Gospodarič in V. Rajčević)

Križna jama (Planina), (izdala Ob TZ Cerknica, ki jih tudi še prodaja).

12. Prospekt "KRAS" (s karto Slov. krasa, 12 barvnimi posnetki, 32 strani teksta v 6 jezikih), izdala Kraška propagandna skupnost.

13. I. Gams, Jamarski mostovi, "Naši razgledi" XIV. št. 23, Ljubljana 1965.

14. F. Habe, "Slovenski kras", 5 strani, 11 barvnih posnetkov, izšlo v "Reviji Zagrebačkog velesajma", Zagreb 1965.

Več propagandnih in informativnih člankov o kongresu so objavile razne revije (Turistični vestnik, Revija) in dnevno časopisje.

F. H.

Predkongresna ekskurzija v Julijske Alpe (A/a).

Med različnimi tipi krasa, ki smo jih mogli pokazati udeležencem IV. mednarodnega speleološkega kongresa je bil tudi visokogorski kras v Julijskih Alpah. Pričakovali smo, da bo ta tip krasa zanimal posebno tiste, ki se ukvarjajo s študijem in raziskovanjem krasa v podobnih razmerah, predvsem v Alpah, v Pirenejih in na Kavkazu.

Udeležba je bila kljub odsotnosti prijavljenih tovarišev iz SZ kar precejšnja (26), med njimi je bilo 7 Jugoslovanov, 5 Francozov, 3 Libanonci, 2 iz ZDA, 2 Belgijca, 2 Poljaka, 2 Japance, 1 Angležinja, 1 Avstrijec in 1 Romun.

Ekskurzijo so vodili J. Kunaver, dr. M. Šifrer in A. Puc ob tehnični pomoči jamarjev kluba Železničar iz Ljubljane.

Ekskurzija je odšla 9. 9. 1965 z avtobusom iz Ljubljane ter se na poti do doline Vrat seznanila z geografskimi in speleološkimi značilnostmi Gorenjske. Prvi stik z alpskimi kraškimi poja-

vi je bil v Vratih pri izviku Bistrice pod Triglavsko severno steno. Na poti čez Prag so vsej skupini prišli nasproti mladi jamarji iz Kredarice in pri studentu pripravili okrepčilo. Od tu dalje smo spoznavali površinske značilnosti visokogorskega krasa Triglavskih podov.

10.9. slabo vreme onemogočilo obisk Ivačičeve jame. Šele pozno popoldne so si ekskurzisti po improviziranem predavanju in diskusiji o geoloških in geografskih potezah Julijskih Alp ogledali vrhnji del Triglavskega brezna. Ta objekt je med udeleženci vzbudil velikozanimanje.

Popoldne je ekskurzija nadaljevala pot v smeri Doline triglavskih jezer. Glaciološki in periglacialni pojavi v okolici Triglava, kras na Hribaricah in v Dolini triglavskih jezer, hidrografija in tektonika ob robu Zlatenske plošče so ves čas pritegovala pozornost udeležencev.

Ekskurzija se je zaključila tretji dan z ogledom Lepe Komne, slapa Savice, Bohinja in Blejskega gradu. Izjave in zahvale udeležencev potrjujejo, da je ekskurzija v celoti dosegla svoj namen.

J.K.

Predkongresna ekskurzija v Križno in Martinjsko jamo (A/b).

Udeležencev 26; iz Avstrije, 2, Belgije 3, Grčije 2, Francije 1, Italije 10, Nemčije 3, Švice 2 in ZDA 3.

Vodje in tolmači R. Gospodarič, T. Planina, L. Vilhar in A. Vadnjal, pomočniki jamarji iz Rakeka in Mačkošćine.

Dne 9. septembra 1965 so se udeleženci ekskurzije zbrali v Inštitutu za raziskovanje krasa v Postojni, kjer so se s pomočjo diapozitivov spoznali s potjo.

Naslednjega dne 10. sept. je vodila pot mimo Unca, Cerknice, Grahovega in Bloške police h Križni jami. Tu so kongresiste sprejeli predstavniki TD Stari trg, pionir in pionirka sta njihovi predstavnici g.A. PETROCHILOS iz Grčije izročila cvetje.

V jamo je odšla 17 članska ekipa, ostali pa so si ogledovali okolico. Do Kalvarije in nazaj so jamarji prispeli brez nezgod v petih urah. Med potjo so opazovali različne značilnosti jame; zanimiva diskusija se je razvila okrog poligonalnih jamarških biserov v Blatnem rovu in tudi okrog sedimentov v Kalvariji. Posamezna zanimiva mesta so tudi fotografirali. Po vrnitvi jim

so domačini pripravili zelo originalno malico: pečen krompir in slaninc. Od tod so se odpeljali na Slivnico, kjer so imeli priložnost videti panoramo Cerkniškega jezera.

V planinskem domu so jim jamarji iz Rakeka pripravili večerjo, predsednik kluba prof. Rajčević jim je izrekel dobrodošlico in vsem podelil simbol Slivnice - ljubko lutko čarovnice. Razporeženje se je stopnjevalo do petja, do pozdravov in kar prehitro je bilo treba oditi.

Naslednjega dne smo odpotovali v Martinjsko jamo pri Markovščini (Pivški rokav Planinske jame - ta je bil predviden za obisk - ni bil dostopen zaradi visoke vode). Udeleženci so spoznali del površja in podzemlja klasičnega krasa. V jami so nam jamarji iz Markovščine in Divače s požrtvovalnim NEDOMOM na čelu pokazali čudovita kapniške tvorbe, udeleženci pa so lahko preizkusili svoje sposobnosti tudi pri plezanju po lestvicah. Prav prijazno je bilo slovo od domačinov, ki so vsakemu kongresistu podelili šopek dišečih ciklam. Po kosilu v Matavunu so se vrnili v Postojno in se zvečer udeležili jamarskega srečanja pri Pivki jami.

R.G.

Predkongresna ekskurzija (A/c) po klasičnem Krasu.

Udeležencev 43: Anglija 3, Avstrija 2, Bolgarija 2, Danska 1, Francija 8, Nemčija 1, SSSR 21, Švedska 2, Turčija 1 in ZDA 2. Vodje in tolmači ekskurzije so bili dr. F. Habe in E. Pretner, S. Gradišnik, V. Šircelj, pomagali pa so jamarji iz Sežane in Markovščine.

Že 8. sept. zvečer so se udeleženci zbrali v Inštitutu za raziskovanje krasa SAZU v Postojni, kjer so jim člani Inštituta prikazali barvne diapozitive in dali napotke za ekskurzijo.

9. sept. zjutraj so se ekskurzisti odpeljali iz Postojne proti Predjani v 2 avtobusih. Spotoma so si ogledali slepo dolino Rinsnikapred Otoško jamo in Betalov spodmol, na Vrheh pa so se seznanili z geološkimi, morfološkimi in hidrografskimi značilnostmi Predjamskega sveta.

Gostje so si ogledali Predjamo do Črne dvorane. Tu se je razvila živahna diskusija o vplivu tektonike na razvoj jamskih prostorov. Seveda so vsi prav vneto fotografirali, zlasti še pogled na steno in grad.

Iz Predjame so se odpeljali na izvire Vipave. Vse je zanimala pot proti Predjami s pogledom na Vipavsko dolino in nato preko Male Lazne k Smrekovi dragi in Veliki ledenici v Paradani. Tu se je razvila debata o nastanku ledenic in o tipiki brezen v Trnovskem gozdu. V turističnem kraju Lokve so ekskurzisti prenočevali.

Naslednjega dne 10. septembra pot je vodila po fosilni Čepovanski dolini. Kljub slabemu vremenu je bilo razpoloženje odlično, zlasti še, ko smo bili nagrajeni z izrednim pogledom na dolino Soče in Solkanski most z južnega roba Grgarske kotlinice. Preko Tržaško - Komenskega krasa je vodila pot mimo Komna in Dutovelj v Sežano. Tik pred Dutovljem smo si ogledali vrtače s kulturami terana in koruze. V kobilarni Lipici nas je pričakal dr. Mihelič in prinazoril štiristoletni razvoj kobilarne ter kratko jahalno ekshibicijo lipicancev.

Videli smo še Lipiško jamo, kamor so udoben vstop pripravili požrtvovalni sežanski jamarji s predsednikom Gustinčičem na čelu in jo tudi električno osvetlili s pomočjo Zavoda Postojnske jame. Pravo presenečenje je pripravil predsednik TD Sežana, tov. Saksida, ki je goste postregel z domačo kapljico. V splošnem veselem razpoloženju je dosegel dan svoj višek z jamarskim večerom v hotelu Triglav, ki ga je gostom priredil predsednik OS Sežana. Domači pevski zbor je s slovenskimi pesmimi tako navdušil goste, da so dobili celo vabilo za obisk v Francijo.

11. septembra so ekskurzisti spoznali slepe doline v Materijskem podolju in obiskali jamo Dimnico pri Markovščini. Tudi to jamo so osvetlili sežanski jamarji z agregatom, ki ga je posodila Postojnska jama. Popoldne so si gostje podrobneje ogledali črnokalsko apniško stopnjo in flišno pokrajino ob koprskem zalivu.

Zadovoljni so se vrnili iz tridnevne ekskurzije v Postojno, kjer so jim postojnski jamarji skupno s TD priredili jamarsko srečanje pri Pivki jami.

F.H.

8 KONGRESISTI PO DINARSKEM KRASU (od 17.-26. sept. 1965)

Vodstvo ekskurzije: dr. M. Žagar, dr. P. Habič, E. Kunaver
Strokovni vodje: dr. I. Gams, dr. F. Habe, R. Gospodarić,
E. Pretner, J. Kunaver, Z. Pepeonik, po Bosni kolegi iz Iner-
goinvesta (Sarajevo), po Črni gori pa Z. Bešević in M. Vučković.
Tolmači: ekipa Todorovića iz Beograda, tehnični vodniki pa so
bili V. Šircelj, S. Pirš, in N. Simčič.
Zdravnik dr. U. Tršan.

Skoraj dve tretjini tujih udeležencev speleološkega kongresa se
je udeležilo velike ekskurzije po Dinarskem krasu. Na željo u-
deležencev je bila kongresna ekskurzija razdeljena v dva dela.
Do Šibenika je skupaj potovalo v petih velikih avtobusih pod-
jetja Kompas 166 udeležencev kongresa iz 22 držav. Med njimi je
bilo največ Francozov (30), speleologov iz Sovjetske zveze (26),
iz Italije (17) in iz Libanona (11). Med vsemi ekskurzisti so
bili najbolj navdušeni nad našimi naravnimi lepotami sovjetski
speleologi.

Organizatorji so imeli težko nalogo, saj so morali ustreči raz-
ličnim željam delegatov in jim pokazati čimvečji del Dinarske-
ga krasa. V ta namen so zasnovali enotno ekskurzijo iz Ljublja-
ne do Dubrovnika. Pot je vodila preko Notranjskega krasa, kjer
so udeležence posebno lepo sprejeli v Cerknici in jim je tam-
kajšnja občinska skupščina priredila edinstven piknik v Rako-
vem Škocjanu. Po ogledu Predjame in Škocjanskih jam ter Lipi-
ce in Vilenice so nadaljevali pot preko Opatije in Gorskega
Kotarja skozi Karlovo na Plitvice. Iz Plitvic so nadaljevali
pot skozi Liko do Cerovačkih pečin in preko Velebita v Zadar.
Izredno jih je navdušil razgled z Velebita po Dalmatinskem kra-
su. Ko so obiskali slapove Krke nedaleč od Šibenika, jih je le-
pota tega kraja tako prevzela, da bi se najraje zadržali tod
ves popoldan. Po kosilu v Šibeniku se je 37 udeležencev eks-
kurzije poslovilo od svojih kolegov in se po najkrajši poti pre-
ko Zadra in Reke vrnilo v Ljubljano. S tem je bila zaključena
skrajšana kongresna ekskurzija in čeprav so si njeni udeleženci
ogledali le del Dinarskega krasa, so se prav zadovoljni vračali
domov.

Ostale udeležence je vodila pot dalje proti Splitu, kjer je
predsednik občinske skupščine priredil sprejem za vodje delega-
cij. Po ogledu Splita in nedavno sredi krasa zgrajene HC Peruča
pod goro Dinaro so kongresisti nadaljevali pot preko prevala
Vaganj na Livanjsko polje, ki je največje kraško polje v Jugo-
slaviji. Spoznali so se z njegovimi morfološkim in hidrograf-

skimi značilnostmi, strokovni vodniki iz Bosne in Hercegovine pa so jim prikazali zanimive načrte melioracij in hidroenergetške izrabe tega kraškega polja. Iz Livanjskega polja so udeleženci nadaljevali pot preko Duvanjskega polja in si nato ogledali veliki udorni dolini - Modro in Rdeče jezero - ki po vsej verjetnosti nimata para na svetu.

Iz Mostarja so potovali kongresisti preko vzhodne Hercegovine proti Lileči in Trebinju. Spotoma so si ogledali bogomilske spomenike pri Radimlji in Patriško kraško polje. Njihovo pozornost so pritegnili kraški izviri Trebišnjice, še bolj pa jih je prevzelo velikansko gradbilišče pri Grancarevu, kjer so še urešeni temelji ogromne pregrade, za katero bo nastalo več kot sto metrov globoko umetno jezero sredi krasa. Po ogledu gradbišča in po pozdravnih govorih tamkajšnjih občinskih in drugih predstavnikov so udeleženci odpotovali v težko pričakovani Dubrovnik. Čeprav utrujeni so si mnogi od njih šepozno v noč ogledovali to znamenito turistično mesto. Naslednji dan je bil namenjen črnogorskemu krasu in ogledu Boke Kotorske, Cetinja in njegovih muzejev; nekaj kongresistov se je povzpelo na Lovčen, drugi pa so si ogledali Lipsko pečino. Zadnji dan kongresne ekskurzije je bil na sporedu ogled največje hercegovske jame Vjetrenice na Popovem polju. Zadnjič so se zbrali udeleženci pri večerji, ki je bila obenem tudi uradni zaključek kongresnih prireditev. Ob tej priložnosti so se zvrstili številni pozdravi in zahvale. Prisrčne so bile besede predsednika mednarodne speleološke unije prof. B. Gèzeja (glej str.13), ki se je zahvalil organizatorjem za ves njihov trud pri pripravah in izvedbi kongresa. Še posebno pa je bilo prisrčno slovo od znancev, jamarjev iz raznih krajev sveta. Mnogi med njimi so se prvič srečali in si prav na klasičnem Dinarskem krasu izmenjali misli in izkušnje pri raziskovanju krasa in kraškega podzemlja. Po ogledu naravnih lepot in znamenitosti našega krasa se je med tujimi speleologi še povečalo zanimanje zanj in mnogi so izjavili, da se bodo kmalu spet vrnili.

Če skušamo na kratko označiti tudi samo organizacijo te najtežje prireditve v času kongresa, lahko rečemo, da je kljub nekaterim pomanjkljivostim razmeroma dobro uspela. Še najtežje je bilo v Dubrovniku, ko ni bilo mogoče nuditi utrujenim speleologom tistega udobja, kot so si ga želeli in kot bi jim ga morali. Pokazalo se je, da je tako velika ekskurzija izredno naporna ne samo za organizatorje temveč za vsakega posameznika in zato bi

bilo v prihodnje ob podobnih primerih veliko bolje organizirati manjše pa nekoliko bolj intenzivne strokovne ekskurzije. Za pregled celotnega Dinarskega krasa, pa čeprav je ta samo površen, je potrebno nekoliko več časa. Ta kras je tako zanimiv in pester, da se ga ne izplača samo na hitro preleteti, temveč ga je vredno zares doživeti in spoznati.

Organizacija te ekskurzije nas je podobno kot organizacija celotnega kongresa marsičesa naučila. Morda res nismo združili vseh razpoložljivih moči in strokovnjakov, toda tedaj ni bilo mogoče kaj več napraviti. Na izkušnjah se je treba učiti in prepričan sem, da bodo v bodoče podobne ekskurzije strokovnjakov po našem krasu še bolje pripravljene in izvedene.

P.H.

ODMEVI NA KONGRES

Iz zaključnega govora predsednika Speleološke unije prof. B. Gèza iz Francije:

"Vaša dežela in vsi vi njeni raziskovalci krasa ste bili poklicani, da se pri vas rodi Mednarodna speleološka unija. Vi živite v deželi, odkoder izhaja pojem krasa, kjer so se stekale latinske, nemške in slovanske duhovne struje. Od vseh vplivov ste prevzeli kar je bilo dobrega, opustili pa ste manj ugodne lastnosti. Tako ste od Romanov prevzeli jasnost, logičnost in kritičnost in kritično duhovitost, od Germanov pa ste si pridržali smisel za znanstveno strogost in organizacijo. Končno pa ste nas vsi in posebno vaše ljubeznive spremljevalke in prevajalke obdarili s proslavljenim slovanskim šarmom...

Naša unija se je torej rodila pod posebno srečnimi okoliščinami in moram vam vsem skupaj izreči največjo zahvalo..."

Predstavniki ameriške delegacije J. Gurnee:

"... Zahvaljujemo se jamarjem za vse stvari, ki so nam jih nudili med kongresom in pred njim. To so bili nepozabni dnevi za vse nas. Vemo, koliko časa ste žrtvovali za pripravo kongresa in izvedba je bila odlična. Ekskurzije v vaše lepe jame in večerna srečanja so bila posebna doživetja za nas. Prosimo, zahvalite se vsem organizatorjem za ves trud..."

Predstavniki avstrijske delegacije dipl. ing. H. Mrkos:

"... Jamarji iz Sežane so napravili Vilenico dostopno javnosti z neizmornim idealizmom in delom..."

... Vsak, ki je bil na kongresu, se je vrnil domov bogat z novimi spoznanji. V tem pogledu je kongres dosegel svoj cilj. Radi se bomo spominjali prijaznega sprejema v gostoljubni Jugoslaviji in vsakemu se je vzbudila želja, da bi ponovno prišel. Ne nazadnje bi se radi rahvalili našim kolegom za ogromno delo, ki so vložili v izvedbo kongresa..."

Predstavniki bolgarske delegacije prof. L. Dinev:

"... Zahvaljujemo se vam najlepše za dober sprejem naše delegacije. Kongres je odlično uspel in dobro delo se bo pokazalo v prihodnjih letih. Prepričani smo, da bodo zaključki kongresa ustvarili boljše pogoje za napredek speleologije in dobro mednarodno sodelovanje na tem področju..."

Predstavnik Švice prof. A. Boegli:

"... Najlepša hvala za odlično organizacijo, za posrečen sestav predavanj, za izbiro operne predstave, za ekskurzije in večere, kjer so bili prikazani filmi. Vsi smo prišli domov znanstveno obogateni in z najboljšim spominom na kongres ter jugoslovansko gostoljubje..."

Predstavnik francoske delegacije prof. R. Ciry:

"... To potovanje po krasu vaše dežele je bilo za vse prisotne speleologe resnični povratek k izviru. Zame je bilo od enega do drugega konca polno zanimivosti in potreboval bom še precej časa, da prebavim vse, kar ste pokazali. Potovanje je bilo polno pozornosti, s katerimi ste nas obdajali..."

R.G.

LETNA POROČILA JAMARSKIH KLUBOV

Jamarski klub Domžale. (Poročilo predsednika S. Stražarja na ob-
čem zboru kluba dne 30. jan. 1966.)

Z raziskovanjem smo obogatili znanje o kraškem svetu okrog Dom-
žal s sledečimi jamami: Keskovo zasipnico pri Dobenem, Mengeško
jamo, Osoletovo jamo na Dešenem (najlepša jama v okolici Domžal),
Ravnikarjevo jamo, arheološko zanimivo Babjo jamo, dve jami v
Jabljah, Taborsko jamo pod Taborom nad Ihanom in z novimi pros-
tori v Miševi jami, ki smo jih odkrili z odkopavanjem.

Železno jamo in Studeniško jamo smo vzdrževali za turistični o-
bisk, ob nedeljah je bil na voljo vodnik.

Naš klub je eden najbolj delovnih društvenih organizacij v Dom-
žalah tudi po kulturni plati. Že drugič smo organizirali tradi-
cionalno kulturno prireditev "ADAM RAVBER" na Krumperku, ki vel-
ja za osrednji turistični dogodek občine. Podobno prireditev bo-
mo organizirali tudi v l. 1966 skupaj z otvoritvijo Jamarskega
doma na Gorjuši. Jamarski dom je pod streho, ima izdelano fasa-
do, potrebna je le še notranja oprema in manjša zidarska dela.
Naši člani so vložili v delo preko 1500 prostovoljnih delovnih
ur.

Za l. 1966 obsega nadalnje odkrivanje in raziskovanje jam, pri-
dobivanje članstva posebno iz vrst mladine, dokončanje Jamarske-
ga doma in vzdrževanje vodniške službe v Železni jami. Med pro-
bleme kluba smemo šteti pomanjkljivo opremo, pičila finančna sred-
stva in glede na sedanjo aktivnost premalo članstva.

S.S.

Jamarski klub Ljubljana. (Poročilo na občem zboru kluba dne
13. jan. 1966.)

Močno pomlajeno vodstvo kluba je v preteklem letu zmoglo marsi-
katero nalogo in lahko zabeležimo določen napredek in zadovolji-
ve rezultate, čeprav pogoji za delo niso bili najboljši. Klub
ima trenutno 127 rednih članov, od katerih skoraj je 50 % aktiv-
nih, predvsem mlajših članov.

Najpomembnejša oblika dela so bile ekskurzije, ki jih je bilo
skupno 54 in so trajale 84 dni. Ob povprečnem številu 6 udele-
žencev in cca 10 urah koristnega dela je to vsega 5040 delovnih
ur. Na novo smo odkrili in raziskali 36 jam in brezen. V ospred-
je spadajo predvsem raziskave v Najdeni jami ter v Visokogorskem

krasu. V Najdeno jamo je bilo napravljenih 13 ekskurzij z različnim trajanjem. Izmerili smo cca 1200 m novih rovov, tako da meri jama sedaj še okrog 3500 m, globoka pa je 135 m. Zbrali smo mnogo hidroloških in hidrokemičnih podatkov, medtem ko sta morfologija in geneza jame še neobdelani. Intenzivnejše delo v jami prevečkrat ovira visoka voda, pa tudi pri nizki vodi so nekateri rovi trajno zaprti s sifoni. Najnovejše raziskave pa dokazujejo, da z odkritji v Najdeni jami še ni konec.

Med najdaljšimi in najuspešnejšimi akcijami je bilo tudi raziskovanje na Kaninskih podih. Tu smo premagali 175 m globoko Primožovo brezno. Poleg tega pa še 5 drugih brezen z globino od 60 do 80 m. Skupno z gosti iz Wroclawa smo raziskali 12 novih brezen na Kriških podih, kar vse kaže, da je na omenjenih dveh področjih visokogorskega krasa še precej dela. Križno jamo smo obiskali osamkraj, iskali smo Lipertovo jamo in pri tem našli nekaj novih brezen v okolici Najdene jame, bili smo v Vranji in Skedneni jami, v Gradišnici in v področju Rakovega Škocjana. Poleg tega so se člani udeležili večine medklubskih akcij, tisto v Križno jamo pa so tudi organizirali skupaj z jamarji iz Rakeka.

Med ostalo aktivnostjo je najpomembnejši delež Jamarskega kluba Ljubljana pri IV. CIS, posebno pri organizaciji zasedanj in prireditvev v Ljubljani, pri predkongresnih ekskurzijah in pri organizaciji in izvedbi demonstracije reševanja v Rakovem Škocjanu.

V preteklem letu so bili posebno številni redni torkovi sestanki na Filozofski fakulteti, ki jih je le za kratek čas prekinil speleološki kongres. Na vsakem drugem ali tretjem sestanku so bila krajša poročila ali predavanja iz speleološke tematike. Poleg tega so se člani ob petkih zborovali še v klubovem lokalu, ki ga sedaj sami obnavljajo.

Med slabostmi in neizpolnjenimi načrti v klubu je na prvem mestu preskromno izobraževanje članstva, posebno mlajšega, v speleoloških veščinah. Morda so v tej zvezi tudi še neurejene razmere s knjižnico in drugimi klubovimi zbirkami.

Na občnem zboru sta bila za častna odbornika kluba izvoljena tovariša Franci Bar in Franc Mermolja, slednji pa še za častnega člana kluba. Novi predsednik kluba je dr. Valter Bohinec.

Jamarski klub Logatec. (Poročilo predsednika na občnem zboru 16. febr. 1966.) febr. 1966

V nedeljo ob 16. uri popoldne so se zbrali logaški jamarji na svojem letnem občnem zboru v Cestah pri Logatcu. Kraj je bil izbran zato, ker je skupina delavnih jamarjev na tem področju kar precej močna. Predsednik kluba Viktor Verbič je podal kratko poročilo o delu. Novih jam sicer v preteklem letu niso odkrili, več ekskurzij pa so napravili v že znane jame in brezna. Po naročilu Vodne skupnosti so se še posebej posvetili raziskovanju ponora Logaščice Jačke, ki ne more požirati vseh voda in povzroča včasih katastrofalne poplave. Tak primer je bil letos 2. septembra ob nenadnem velikem deževju. Jamarji so ponovno pregledali Jačko in izdelali načrt. Zadnjič je bila Jačka pregledana in očiščena 1937 leta.

Logaški jamarji pa so sodelovali tudi v Jamarsko - turističnem zboru v Križni jami in se v izredno velikem številu udeležili II. Modrijanovega pohoda v Planinsko jamo. Da bi si zgradili lastno streho, pripravljajo po že izdelanem načrtu Jamarski dom v neposredni bližini Logatca. Z obljubljeno pomočjo, z že pripravljenim gradbenim materialom in s prostovoljnim delom bo, kot upajo, bil dom že v letošnji jeseni pod streho.

Poleg ponovnega raziskovanja Jačke pa so sklenili preiskati predvsem jamarsko zanimiv svet v Cestah, kjer bi ob sodelovanju z Inštitutom za raziskovanje krasa v Postojni tudi izvršili nekaj barvanj ponikalnih voda.

Vodstvo kluba je prevzel dosedANJI blagajnik Slabe Jože. Za gradnjo doma so postavili poseben gradbeni odbor s tov. Isteničem na čelu.

V.V.

Jamarski klub Novo mesto. (Poročilo z občnega zbora dne 12.2. 1966 v Novem mestu)

Dejavnost kluba v preteklem letu lahko ocenimo kot uspešno, kljub nekaterim težavam, ki so se pojavljale v organizacijskem pogledu.

Premerili smo svet med Kolpo in Ivančno gorico in med Bohorjem ter italijanskim prečgorjem. Raziskovali smo Kotarjevo prepadno in pri tem tudi učili mlade jamarje, kako se merijo jame. Večkrat smo obiskali Kostanjeviško jamo, študirali njene hidro-

grafske razmere in tudi fotografirali. Pri raziskavi vod jam je nudil dragoceno pomoč Živilski laboratorij v Novem mestu. Raziskali smo Berceletovo jamo, kjer se je skrival heroj Vinko Paderšič - Batreja. Heroju, katerega ime nosi klub, smo odkrili spominsko pliščo. Tri jame smo raziskali na Bohorju in ugotovili, da niso primerne za turistično ureditev.

Pri medklubskih ekskurzijah je sodelovalo 11 članov kluba. V gosteh smo imeli italijanske jamarje iz Varesa in bili z njimi v Prepadni jami pri Suhorju 18 ur. V jami smo našli veliko jelenovo rogovje staro čez 4000 let. Italijanskim jamarjem smo vrnili obisk in z njimi raziskovali jami Mareffi (170 m globine) in Remeron (240 m globine).

Devet članov kluba je sodelovalo pri otvoritvi IV. mednarodnega speleološkega kongresa. Naš prispevek h kongresu pa smo izkazali s tem, da smo povabili bolgarske predstavnike v naše kraje in jame (Kostanjeviško jamo in Veliko ter malo prepadno).

Organizacijske težave kluba kaže velika fluktuacija članstva in odstop nekaterih poprej vodilnih članov. Z mladimi močmi smo si zadali nalogo, da bomo raziskovali področje Kočevskega rova in vodne razmere Temenice.

V okviru kluba, ki šteje 35 članov, delujeta še sekciji v Kostanjevici in Črnomlju.

Jamarji v Kostanjevici imajo na skrbi Kostanjeviško jamo, kjer urejujejo pot in so napravili že čoln za prevoz čez jezero. Zelo aktivni so jamarji v Črnomlju. Raziskujejo še zelo neznan svet Bele krajine, kjer so našli že mnogo jam. Poleg tega vneto fotografirajo in filmajo. Njihova dejavnost je tako aktivna, da bodo kmalu morali spremeniti svojo organizacijsko obliko v samostojen jamarski klub.

M.E.

Jamarski klub "JURA ČEČ" Postojna. (Poročilo za občni zbor društva 1. 1965.)

Štirinajst let poteka letos od ustanovitve jamarskega kluba v Postojni. V teh letih so naši jamarji sistematično raziskali predvsem Prestranški in Slavenski ravnik ter Predjamski svet. Rezultati raziskovanja so podani v Geografskem vestniku in v disertaciji dr. F. Habeta.

Leto 1965 je potekalo v znamenju dela za IV. mednarodni speleološki kongres. Priprave v Postojni je koordiniral Postojnski pododbor, kjer so bili z delom zadolženi večinoma člani jamarskega kluba. Ti so sodelovali tudi v organizacijskem komiteju in v sekretariatu kongresa, pisali so kongresne vodnike, vodnike po turističnih jamah ter bili vodje ali pa tolmači na kongresnih ekskurzijah. Tako je delo za kongres v celoti okupiralo prav tiste ljudi, ki bi morali poganjati delo pri klubu, s tem pa je zaostalo neposredno delo na terenu.

Kljub temu so člani kluba bili na vseh skupnih akcijah društva oziroma posameznih klubov: v Željskih jamah, v Divaški jami, v Aragonitni jami, raziskovali so Pološko jamo pri Tolminu skupaj z jamarji iz Idrije in bili so tudi v Križni jami. Med jamarske akcije štejemo obiske Lipiške jame, vrtanje predorov v Lepih jamah Postojnske jame, ekskurzije v Ovčjo jamo, tridnevno raziskovanje Snežniškega brezna pod lenčajsko cesto, več fotografskih ekskurzij v predjamski sistem in na Planinsko polje ter Trnovski gozd.

Organizirali smo II. Modrijanov pohod v Planinsko jamo, ki je združila slovenske jamarje v uspelo manifestacijo jamarstva. Poleg angleških jamarjev so se pohoda udeležili tudi hrvaški jamarji iz kluba "Platak" na Reki. Za dokumentacijo tega pohoda je bilo izdanih več diapozitivov, odlomke pohoda pa je predvajala tudi televizija.

V klubu je bilo 6 predavanj o našem krasu, dva člana pa sta predavala v Romuniji in v Italiji. En član se je udeležil mednarodnega jamarskega zbora v Bolgariji.

Čečovec so sodelovali pri najdbi drugega vhoda v Zelške jame in pri miniranju prehoda pod Kristalno goro v Križni jami.

Naši jamarji so vodili po jamah tri ekipe angleških jamarjev, 9 poljskih jamarjev, 2 madžarska jamarja in jamarje iz Reke, s katerimi so priredili raziskovalno akcijo v podzemeljski sistem Pivke in Črne jame. V zvezi s temi srečanji omenjamo še organizacijo jamarskega srečanja pri Pivki jami, ki je bil namenjen udeležencem predkongresnih ekskurzij.

Jamarski klub Rakok. Decembra preteklega leta so jamarji iz Rakoka izstopili iz turističnega društva in ustanovili svoj klub. Na ustanovnem občnem zboru (december 1965) so pregledali dosedanje delo in ocenili svoje sposobnosti za raziskovalno delo v toliki meri, da lahko že delujejo kot samostojna jamoslovna enota. Klub ima 37 članov - domačinov, prizadovajo pa si, da bi pridobili še člane na področju Cerknice in Starega trga, medtem ko pionirski krožek na osemletki že deluje.

V preteklem letu so obiskali vse pomembnejše slovenske jame v okviru medklubskih prireditev, a tudi na lastno iniciativo. Seznanili so se s poljskimi in italijanskimi jamarji. Bili so glavni organizatorji in vodniki pri medklubski in predkongresni ekskurziji v Križno jamo. Za največji uspeh štejejo raziskovanje v Želških jamah. Tu so dne 24. avg. 1965 prodrli iz suhega rova na površje skozi doslej še neznano pot. S tem odkritjem so ustvarili možnosti za turistično izrabo. Odkriti objekt, ki so ga preimenovali v KONGRESNI ROV bo ob primerni ureditvi bistveno povečal turistično privlačnost Rakovega Skocjana. K uspehu Rakovcem iskreno čestitamo!! Želške jame bodo osrednji raziskovalni cilj tudi v bodoče. Poleg nadaljnjih raziskav bodo s podporo občinskih turističnih delavcev opravili začetna dela pri izdelavi poti skozi rov, tako da bo mogoč obisk po suhem in po vodnem rovu s čolnom. Upajo, da bo to delo končano še letos. k "otvoritvi" bodo povabili vse slovenske jamarje.

Delovni program obsega še poživitev društvenega življenja na Rakoku in okolici, ureditev klubskega prostora, izvežbanje mladih jamarjev in jamskih fotografov (ti so doslej izdelali že dva filma). Predvsem pa stremijo, da bi izpopolnili opremo, ki je zdaj še manjka. To najvažnejšo željo jim bodo pomagali uresničiti občinski turistični delavci.

R.G.

Jamarski klub Sežana. (Poročilo predsednika J. Gustiničiča na občnem zboru kluba dne 31. jan. 1966.)

Za kongresne ekskurzije smo pripravili železne lestve za vstop v Lipiško jamo (305 prostovoljnih ur) in napeljali ~~oo~~

vetlitev. To velja tudi za Vilenico, kjer smo opravili 121 prostovoljnih ur. Med temi pripravami in izvedbo kongresa smo uspešno sodelovali s predstavniki TD in OS Sežana, z jamarji iz Divače oziroma Markovščine pri osvetlitvi Dimnic in vodenju kongresistov v Martinsko jamo. Materialna sredstva v te namene je prispeval kolektiv Postojnske jame, za kar se najlepše zahvaljujemo.

Med samostojne raziskovalne akcije štejemo novo odkrito brezno (20 m) v Fabrisovi jami Vilenice in 64 m globoko brezno ob Lipiški jami. Dvoje brezen po 10 m smo našli še v Sežani pri zidanju stanovanjske hiše in ob cesti Sežana - Lipica. Več brezen so pregledali v sodelovanju z IM in s Hidrometeorološkim zavodom iz Ljubljane. Jamo v Konjaducah so odkopavali 163 ur in še vedno je čutiti močan prepih.

Člani kluba so napravili 23 ekskurzij v okolico Sežane. Pri tem so sodelovali večinoma mladi jamarji - pionirji. Udeležili so se tudi vseh medklubskih ekskurzij v Željske jame, Ravenjsko jamo, v Dimnice, v Križno in Planinsko jamo. Šest ekskurzij v turistične jame okoli Sežane z jamarji skupine "Karlo Debeljak" iz Trsta je imelo obeležje mednarodnih srečanj.

Delovni program za l. 1966 vsebuje pospešeno raziskovalno dejavnost (odkrivanje novih brezen, izmera Škamperlove jame itd.), nadaljnje sodelovanje s turističnimi predstavniki zaradi turistične izrabe Vilenice (kljub skrbi za vodniško službo), vzgoja mladih kadrov, sodelovanje na medklubskih ekskurzijah in izpopolnjevanje opreme.

J.G.

Opomba uredništva:

Klubi iz Idrije, Ribnice in "Železničarja" Ljubljana bodo podali svoja poročila na občem zboru društva.

NOVICE

LETO IV/1966

DRUŠTVO ZA RAZISKOVANJE
JAM SLOVENIJE

N O V I C E

Društva za raziskovanje jam Slovenije

Leto IV

Štev.: 2

maj 1966

V s e b i n a :

stran

- Naš letošnji cilj, TRITISOČA JAMA	1
- Nove jame v letu 1966 (januar - marec)	2
- Poročilo o občnem zboru društva za leto 1965	5
- Poročilo jamarskega kluba Idrija	8
- Poročilo jamarskega kluba Ribnica	9
- Poročilo jamarskega kluba Železničar	10
- Poročilo o tečaju za merjenje jam	11
- Obvestila	12

Naš letošnji cilj - TRITISOČA jama

Z občnim zborom za l. 1965 smo zaključili triletno obdobje utrditve društva in z raznimi manifestacijami tudi spoznali, s kakšnimi silami, znanjem in organizacijskimi sposobnostmi razpolagamo. Medklubske ekskurzije v lanskem letu, dobra udeležba na občnih zborih klubov in novo ustanovljene skupine jamarjev v Markovščini, Hrastniku, Kranju in Črnomlju pač zgovorno pričajo, o mnogih raziskovalcih, ljubiteljih in občudovalcih podzemeljskega sveta.

Jame iščemo in odkrivamo, da bi vstopili v podzemeljski svet, kjer pred nami še nihče ni bil. Prodirati hočemo dlje in čim globlje. Odkrita podzemeljska pota merimo, sestavljamo načrte in zbiramo ostale podatke, s katerimi prispevamo k poznavanju naše domovine, s katerimi iščemo znanstvene resnice in ugoavljamo možnosti za gospodarsko izkoriščanje. Podatkov o jamah torej ne zbiramo zato, ker se nekdo pač želi ukvarjati z njimi, pač pa je arhiv jam ali kataster le način, da naše raziskovalno delo moremo predstaviti javnosti in ga predvsem očuvati za znanjce. V arhivu se namreč zbira vse tisto, kar vidimo novega ob naših raziskovalnih ekskurzijah, zato so v njem zbrani mnogi podatki o jamah od l. 1910 pa do danes. Če že od takrat ne bi zapisovali kar so novega našli jamarji starejših generacij, potem bi vedno znova odkrivali že znane jame.

Raziskovalno delo se je razmahnilo šele po 2. svetovni vojni, ko se je zelo razširil krog jamarjev. Zbiranje gradiva progresivno raste. Če smo v l. 1960 proslavili DVATISOČO jamo, potem moremo v letošnjem letu že najti TRITISOČO jamo. Do te številke manjka še 300 jam. Če upoštevamo, da smo v zadnjih dveh letih zanemarili registracijo odkritih in raziskanih jam, potem te številke ne bo težko doseči. Nekak okvirni program vsakega kluba ali sekcije za letošnje leto bi torej morali biti, da najde in razišče 25 novih jam. Ustrezne zapisnike in načrte pošljite Izvršnemu

odboru, ki bo vodil evidenco in uvrščal jame v kataster. V poštrev pridejo le tiste jame, za katere vemo najmanj logo, ime in podatke o dolžini ali globini. Številčno stanje za vsak mesec bomo objavljali v Novicah. Tu bomo tudi navedeni podatki, kateri klub je jama našel.

Posebno pozornost pri tem delu posvečajte tistim jamam, ki so bile v narodno osvobodilnem boju kakorkoli uporabljane (zatočišče, skladišče itd.). Po zamisli dr. Habeta želimo zbrati čimveč takih podatkov, da nebi prišli v pozabo. Nameravamo jih predstaviti javnosti v primerni publikaciji.

Predsednik

Novo jame v L. 1966 (januar - marec)

Est. št.	ime jame	kraj	prispeval
2666	Jama na Izgorniku	Velika Sela	JS Črnomelj
2667	Adlešičeva pašina	Desinec	"
2668	Brezno II. na Flešivici	Bedenj	"
2669	Brezno I. na Flešivici	Bedenj	"
2670	Brezno ob cesti na Bistrico	Bistrica	"
2671	Čvinka	Batoraj	"
2672	Kuznetova jama	Vel. Lahinja	"
2673	Krakošelj	Bistrica	"
2674	Zjot pri Mavrlenu	Mavrljen	"
2675	Jama pri Toplem vrhu	Topli vrh	"
2676	Francoska jama pri Suhorju	Suhorje	"
2677	Jama na Usarju	Sela pri Otovu	"
2678	Železna jama	Domžale	JK Domžale - Ljubljana
2679	Lukovo brezno	Novi svet	JK Idrija
2680	Brezno v Lukovi senožeti	Novi svet	"
2681	Brezno v Štefanovi senožeti	Novi svet	"
2682	Habjanovo brezno	Novi svet	"
2683	Štefanovo brezno	Novi svet	"

Kat. št.	Ime jame	Kraj	prispeval
2684	Brezno v Burnikovi senožeti	Novi svet	JK Idrija
2685	Tončkovo brezno	Novi svet	"
2686	Medvedova jama	Novi svet	"
2687	Dolinarjevo brezno	Novi svet	"
2688	Čukovo brezno	Novi svet	"
2689	Poševno brezno	Novi svet	"
2690	Brezno pri Medvedovi glavi	Novi svet	"
2691	Iskano brezno	Mašun	JK Železničar
2692	Blatna jama na Snežniku	Mašun	"
2693	Brezno s spodmolom v Snežniku	Mašun	"
2694	Jama pri Žuniču	Primostek	"
2695	Jama pri mlinu na Krivoglavcih	Krivoglavice	"
2696	Brezno v Šalki vasi	Šalka vas	"
2697	Waiteerloch ob Kolpi	Grgelj	"
2698	Požiralnik pri Remergrundu	Remergrund	"
2699	Požiralnik vzhodno od Zajčjega polja	Črni potok	"
2700	Jama v Gladki skali na Gradišču	Kupljenik	JS Kranj
2701	Jama severno od ledenika kota 16681	Kočevje	Inštitut
2702	Jama na zemljišču Mirca pri Štanjelu	Štenjel	"
2703	Jenčereska jama	Markovščina	"
2704	Brezno v vseku pri Černotičah	Černotiče	"
2705	Pečina pri Polžanah	Polžane	"
2706	Brezno pri Polžani	Polžana	"
2707	Jama v Rebrah	Markovščina	"
2708	Pečina v Zjatih	Skadanščina	"
2709	Krčna pečina	Markovščina	"
2710	Zala jama	Markovščina	"
2711	Jama na hribi	Markovščina	"
2712	Pipenca	Hruševica	"

Kat. št.	Ime jame	Kraj	prispeval
2713	Jama nad Črnim Kalom	Črni Kal	Inštitut
2714	Jama v Polžanski strpedi	Polžane	"
2715	Brezno v Deklevovi rebri pri Stari vasi	Stara vas - Postojna	Luka Čeč
2716	Javorniško brezno II	Postojna	"

Nekaj navodil. Podatki o jamah, ki jih pošiljajo posamezni klubi Izvršnemu odboru so zelo različni in dostikrat tudi pomanjkljivi. Dosedanja praksa, da so dobili posamezni klubi vnaprej katastrske številke, se je pokazala za neprimerno, ker so različni objekti dobili dostikrat isto številko. Menimo, da je bolje, če jame oštevilčimo šele takrat, ko bo v arhivu znana njena lega in ime. Seveda pa lahko klub vodi svoj vrstni red najdenih in raziskanih jam. V slovenskem merilu pa ostane merodajna samo katastrska številka. Registrirajte samo jame in brezna, ki so daljše in globlje od 1 m. Manjše objekte upoštevajte samo tedaj, če imajo ljudska imena, če so pomembni zaradi arheoloških najdb, zaradi vodnega pretoka ali po janskem živalstvu.

Osnovni pogoj, da vnesemo jame v kataster, je znana njihova lega in ime. Pri poimenovanjih je treba obdržati ljudska imena, če pa teh ni, poskušajte ugotoviti, čigava je parcela ali kako se imenuje gozdni revir, kjer je jama. Po lastniku gozda ali revirju potem imenujte jame.

Vse načrte izdelajte na pauspapirju. V zapisniku dobro označite pristop do objekta in vse druge podatke, ki jih boste zbrali. Zelo važni so podatki o bivanju človeka v jami. Vse klube prosimo, da skušajo na svojem področju zbrati janske objekte, kjer so se v času NOB zadrževali partizani. Prvenstveno raziščite prav te jame. Prav je, da jih ohranimo pred pozabo in zabeležimo vse, kar je o njih znanega še iz partizanskih časov. V ta namen se obrnite na vaše krjetne in občinske organizacije ZB za podatke in eventualno denarno pomoč.

F. Habe

OBČNI ZBOR društva za l. 1965.

Dne 27. februarja 1966 smo imeli na Filozofski fakulteti v Ljubljani občni zbor. Udeležili so se ga vsi predstavniki klubov in tudi nekateri povabljeni predstavniki ostalih društev, skupno preko 50 ljudi. Člani kluba Ljubljana so okrasili predavalnico in napravili vse potrebno, da je občni zbor v redu potekal. Pod delovnim predsedstvom (v sestavi Marussig, Stražar in Rjačević) so podali svoje poročilo predsednik in organizacijski sekretar kongresa, ostala poročila pa so bila predložena v ciklostirani obliki. Za sodelovanje pri kongresu so bili klubi nagrajeni s sliko otvoritve kongresa, za prve častne člane društva so bili izvoljeni akademik dr. G. Novak, prof. S. Mikulec in E. Garzarolli, za zasluge pri razvoju slovenske speleologije pa so sprejeli zlate društvene značke akademik dr. S. Brodar, ing. A. Hrovat, dr. Savnik, S. Grom, dr. P. Habič in F. Mrmolja.

Občni zbor je trajal 2 uri. Po njem so člani ljubljanskega kluba pokazali barvni film o raziskovanju jam na Xaninu. Poročilo o delu društva in poročilo o kongresu bomo objavili v sledeči številki "Naše jame", ki bo izšla konec junija t. leta.

V novem upravnem odboru so sledeči jamarji:

predsednik: Gospodarič Rado, Inštitut za raziskovanje krasa SAZU, Postojna, Titov trg 2,

podpredsednika: dr. Habič Peter, Inštitut za raziskovanje krasa SAZU, Postojna, Škrabec Franc, Ribnica na Dolenjskem,

tajnik: Sila Raveč, Zavod Postojnske jame, Postojna,

blagajnik: Urlep Mehtilda, Kotranjski muzej, Postojna, (v Ljubljani je blagajnik Grom Srečko, ul. Stare pravde 10),

Stražar Stane, Domžale, Roje 6,

Nedoh Albin, Divača 111,

Čar Jože, Idrija, ~~Kajuhova ul., ali Ljubljana,~~

Akadomski kolegij,

Kunaver Jurij, Ljubljana, Oddelek za geografijsko FF, Aškerčeva 12,

Verbič Viktor, Logatec, Martin hrib 54,

Eržen Milan, Tovarna "Krka", Novo mesto,

Sajevec Josip, Postojna, zavod Postojnske jame,

Rajčević Vojo, Rakek, (Postojna, Osnovna šola),

Gustinčič Jože, Tovarna Iskra, Sežana,

Kranjc Andrej, Železničar, Ljubljana, Zofke Kvedrove 18,

vodja tehnične sekcije: še ni izvoljen,

vodja reševalne skupine: ing. Marussig Miran, Ljubljana, Mencingerjeva 31,

zastopnik uredništva Naših jam: dr. Valter Bohinec, Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana, Turjaška 1,

vodja komisije za zaščito jam in jamski turizem: prof.

Kunaver Pavel, Ljubljana, Domžalska c. 16,

Izvršni odbor sestavljajo:

predsednik: Gospodarič Rado,

podpredsednika: dr. Habič Peter in Škrabec Franc,

tajnik: Sila Ravedo,

blagajnik: Urlep Mehtilda, Srečko Grom;

Nadzorni odbor: Bar Franci, Ljubljana, Cesta na Rožnik 25,
Pretnar Egon, Postojna, Inštitut za raziskovanje krasa SAZU, Titov trg 1,
dr. Osole Franc, Ljubljana, Dolenjska 64;

Predsednik razsodišča: Stražar Stane,

Komisija za zveze z inozemstvom: še ni sestavljena,

Komisije za zaščito jam in jamski turizem: še ni sestavljena,

Uredništvo in uprava revije Naše jame vodita: dr. Valter Bohinec in Rado Gospodarič.

DELOVNI PROGRAM društva za tekoče leto bomo dokončno sestavili na II. seji upravnega odbora, ki bo predvidoma 15. maja v Rakovem Škocijani. Prvenstveno bomo uskladili delovne programe klubov in ugotovili akcije medklubskega in republiškega pomena.

Zaenkrat imamo predvidene sledeče raziskovalne akcije:

Maj: ?
5. in 6. junij: Modrijanov pohod, JK Postojna
julij: ?
1. - 25. avgust: mednarodni jamski tabor v Rakovem Škocijanu.
27. - 28. avgusta: proslava TRITISOČE JAME.
september: ?
oktober: ?
november: ?
december: ?

Predstavnike klubov in vodje društvenih komisij prosimo, da organizirajo oziroma predlagajo akcije medklubskega pomena v prostih mesecih.

ČLANSTVO PO KLUBIH: Po številu izkaznic, ki ste jih poslali Izvršnemu odboru, je v klubih in sekcijah sledeče število članov:

Divača	32	Črnomelj	12
Domžale	13	Postojna	70 (82)
Idrija	6 (15)	Rakek	23
Ljubljana	80 (128)	Ribnica	26 (35)
Logatec	2	Sežana	39
Novo mesto	19	Železničar	27 (37)

Za sekcijo v Kranju, Hrastniku in Markovščini ni podatkov.

V letnih poročilih klubov je govora o večjem številu jamarjev (številka v oklepaju) kot pa je razvidno iz društvene kartoteke. Prosimo vse predsednike in tajnike klubov vseh sekcij, da uredijo kartoteko in en izvod izkaznice pošljejo izvršnemu odboru. Ta ima na razpolago tudi nove izkaznice po 0,25 N.din.

JAMARSKI KLUB IDRIJA, skrajšano poročilo predsednika na obšernem zboru kluba dne 4. marca 1966.

V našem dnevniku imamo za lansko leto vpisanih 14 ekskurzij. To so bile v glavnem samo ponovitve v razne že znane jame, nekaj pa je tudi novih jam, tako da smo prišli do številke 170 v našem katastru. Nekoliko smo posegli tudi izven meja naše občine, posebno na Tolminsko. Tu smo merili Podloško jamo, ki meri do sedaj 2800 m. V Ravenski jami smo imeli večji obisk (medklubska ekskurzija) 16. maja. Takih akcij moramo izvesti še več npr. v Jamo pod studenčkom in v brezna na Črnovrški planoti.

Risanje načrtov in izdelava zapisnikov se je lani izboljšala, vendar še nismo prišli na tekoče. Pregled, ki so ga člani napravili zadnje čase, je celo pokazal, da bomo morali nekaj podatkov izločiti, ker načrti niso bili pravečasno izdelani, danes pa rekonstrukcija skoraj ne bo več mogoča. Ekskurzije v te objekte bo treba ponoviti. Naš ponos je bil vedno prav v tem, da smo izdelovali načrte in izdelovali zapisnike. To tradicijo bo treba brezpogojno obnoviti in jo potem redno izvajati.

Zelo problematična je naša oprema. Verjetno smo najslabše opremljeni klub v Sloveniji. Jamar gre rad v jame, če ima na razpolago dobro opremo in vse merilne naprave. Le tako lahko napravi koristno delo in v zapisniku izpolni večino rubrik. Z opremo je vezana tudi varnost pri delu. Zavedati se namreč

moramo, da imamo opraviti večinoma z mladimi še ne dovolj izkušenimi jamarji. Po poročilu blagajnika smo lansko leto prihranili nekaj denarja in bi bila ena prvih nalog bodočega upravnega odbora, da z njim nabavi nekaj opreme.

Število aktivnih jamarjev se nam zaskrbuječe krči. Računamo, da imamo sedaj komaj kakih 15 jamarjev, ki so pokazali lani vsaj nekatere aktivnosti. Večinoma so to zelo mladi ljudje, ki iščejo svojo pot udejstvovanja. Če jih bomo znali pravilno pritegniti k delu, bodo ostali pri jamarskem delu, drugače pa se bodo priključili drugim organizacijam.

Bodoče naloge kluba so: sistematično in bolj temeljito obdelati poedine kraške rajone naše občine. Muzej bo prej ko slej začel z obdelavo posameznih krajev po katastrskih napah. Verjetno bo na prvem mestu katastrska občina Gore. V imenu muzeja bi torej prosili, da bi jamarji najprej raziskali jame te občine. Prizadevali si bomo izpeljati potapljaško akcijo v Divje jezero, to največje turistično atrakcijo naših krajev. Zelo zanimivo področje iz speleoloških in geoloških vidikov kaže okolica Hotedršice, ki ga bomo obdelali za objavo.

S. Logar

JAMARSKI KLUB RIBNICA, poročilo o delu kluba v letu 1965.
V preteklem letu smo utrdili in popularizirali jamarsko postojanko (jamarski dom in Francetovo jamo) ter sodelovali pri medklubskih ekskurzijah.

I. Jamarska postojanka. Napravili smo električni vod do Francetove jame v dolžini 1.360 m, elektrificirali smo gornje prostore in okolico Francetove jame ter jamarskega doma. Celotna investicija bi po predračunu "Elektro" stala preko 2 milij. S.din, ker smo pa vsa ta dela napravili sami in plačali le nujne materialne stroške, smo potrošili samo 480.000.- S.din.

Nadalje smo napravili priključek ceste do Francetove jame in ga posuli z gramozom v dolžini 300 m, tako da je sedaj možen dostop do Francetove jame z avtomobili. S tem smo Francetovo jamo in jamarski dom močno približali obiskovalcem. Jamarski dom in Francetova jama je bila preko sezone vsako nedeljo odprta.

II. medklubska ekskurzija. Sodelovali smo pri sledečih ekskurzijah:

1. Želznjske jame pri Kočevju	4 člani
2. Ravenska jama pri Idriji	2 člana
3. Brezno v Loškem Snežniku	2 člana
4. Modrijanov pohod v Planinsko jamo	6 članov
5. Otvoritev kongresa v Postojni	10 članov
6. Sodelovanje pri kongresni ekskurziji v Planinsko jamo	2 člana

J. Gerše

JAMARSKI KLUB ŽELEZNIČAR, poročilo o delu v letu 1965.

V letu 1965 je imel klub 37 članov. Imeli smo 45 sestankov s povprečno udeležbo po 14 članov. Sestanke je vodil načelnik kluba Marjan Raztresen.

Glavni namen in cilj klubskega dela je raziskovanje našega krasa. Opravili smo 34 akcij. Iskali smo nove kraške objekte na Kočevskem in Kostelskem, v Triglavskem narodnem parku, v okolici Kranja ter po Dolenjskem in Beli Krajini. Skupaj s Hrastničani smo raziskovali na Cresu, večkrat smo obiskali Planinsko polje in okolico Postojne kjer smo seznanili mlajše ožirioma nove člane s tamkajšnjimi kraškimi značilnostmi.

V okviru medklubskih akcij smo se udeležili ogleda Aragonitne jame na Ravnah, Modrijanovega pohoda v Planinsko ja-

mo, organizirali smo ogled Željskih jam pri Kočevju ter raziskovanje Brezna na Zgornji lenčajski cesti pod Snežnikom. To akcijo je finančno podprlo DZRJS in Geološki zavod iz Ljubljane, za kar se jim najlepše zahvaljujemo. Pomagali smo tudi pri barvanju v Križni jami, ki ga je izvedel Geološki zavod. Kot člani PD Železničar smo seveda sodelovali na zletih, manifestacijah in delovnih akcijah tega društva.

Na klubskih sestankih smo poslušali več kratkih strokovnih predavanj in nekateri člani so nam pokazali svoje diapozitive. Za pridobitev novih članov smo imeli tri predavanja z barvnimi diapozitivi na šolah v Trbovljah in za Bežigradom. Lani smo pričeli delati aluminijaste lestvice, a je delo zastalo zaradi pomanjkanja materiala. V letu 1965 smo izdali "Bilten", pomagali pri ustanovitvi novega jamarskega kluba v Hrastniku.

Verjetno bi svoje delo še uspešneje opravili oziroma bi več naredili, če nas ne bi tudi v tem letu ovirale takorekoč naše stalne težave: pomanjkanje članov in denarja ter s tem v zvezi pomanjkljiva in nezadostna oprema.

A. Kranjc

TEČAJ ZA MERJENJE JAM, poročilo

V dneh 22. in 23. januarja t.l. je Izvršni odbor DZRJS izvedel tečaj za merjenje jam v prostorih Inštituta za raziskovanje krasa SAZU v Postojni. Tečaja se je udeležilo 21 zastopnikov jamarskih klubov iz Črnomlja (S. Klepec), iz Divače in Markovščine (I. Milič, A. Nedoh, L. Počkaj in Z. Renčelj), iz Domžal (M. Sleavec), iz Kranja (J. Osterman), iz Novega mesta (O. Breščak in M. Zupančič), iz Postojne (B. Ferjančič, M. Garzarolli, P. Jurca, L. Pavčič, A. Ščoka in D. Zalar) in iz Sečane (I. Anderlič, B. Grmek in M. Grmek). V petek so imeli tečajniki splošno teoretska pred-

vanja o tem, zakaj merimo jame, kako določimo njihovo lego, seznanili so se z merilnimi in risarskimi pripomočki. Popoldne istega dne so tečajniki praktično izmerili Pisani rov, Rov brez imena in Male jame v Postojnski jami. Na podlagi teh meritev so v nedeljo izdelali načrte in se obenem spoznali tudi s speleološkimi znaki. V zaključnem predavanju so dobili napotke za izpolnjevanje zapisnika jamske ekskurzije, za opis izmerjenega rova in za vođenje arhiva.

Zadovoljni so odhajali jamarji s tečaja. Izrazili so željo, da bi bilo koristno prirediti še poseben vodniški in fotografski tečaj.

P. Habi

OBVESTILA

1. Bolgarska turistična zveza, jamarski odsek organizira mednarodni jamarski tabor v času od 23. junija do 5. julija v Rodopih. Program predvideva raziskovanje več vodoravnih jam in brezen ter tudi posvetovanje o tehniki raziskovanja, o morfologiji, geologiji in hidrologiji jam. Bolgari so na zbor povabili dva predstavnika našega društva. Izvršni odbor zbira prijave do seje UO, ki bo predvidoma 15. maja t.l. v Rakoven Škocjanu. Udeleženci morajo plačati pot do Sofije in nazaj, sodelovanje na jamarskem zboru in vse ostale stroške pa krije Bolgarska turistična zveza.
2. Komisija za terminologijo ponovno prosi vse jamarje, da dajo eventuelne pripombe k predloženemu osnutku jamarskega izrazoslovja.
3. Publikacije IV. mednarodnega speleološkega kongresa uranjuje sledeči uredniški odbor:

glavni

glavni urednik je dr. V. Bohinec

urednik I. zvezka (Organizacija, zasedanja in sklopi kongresa) so dr. V. Bohinec, dr. I. Gans in dr. P. Habič,

urednik II. zvezka (Kras Jugoslavije) je dr. M. Malez iz Zagreba,

urednik III. zvezka (Fizična speleologija) so R. Gospodarič, dr. F. Habe in dr. A. Šercelj,

urednik IV. zvezka (Biospeleologija) sta E. Pretner in dr. B. Sket,

urednik V. zvezka (arheologija in prazgodovina v jamah) je dr. F. Osole,

urednik VI. zvezka (Tehnika in dokumentacija ter simpozij o jamarskem turizmu) so F. Hribar, dr. P. Habič in dr. M. Žagar.

Publikacije bodo obsegale skupno 1600 strani, predvideni stroški pa bodo znašali 180.000.00 N.din.

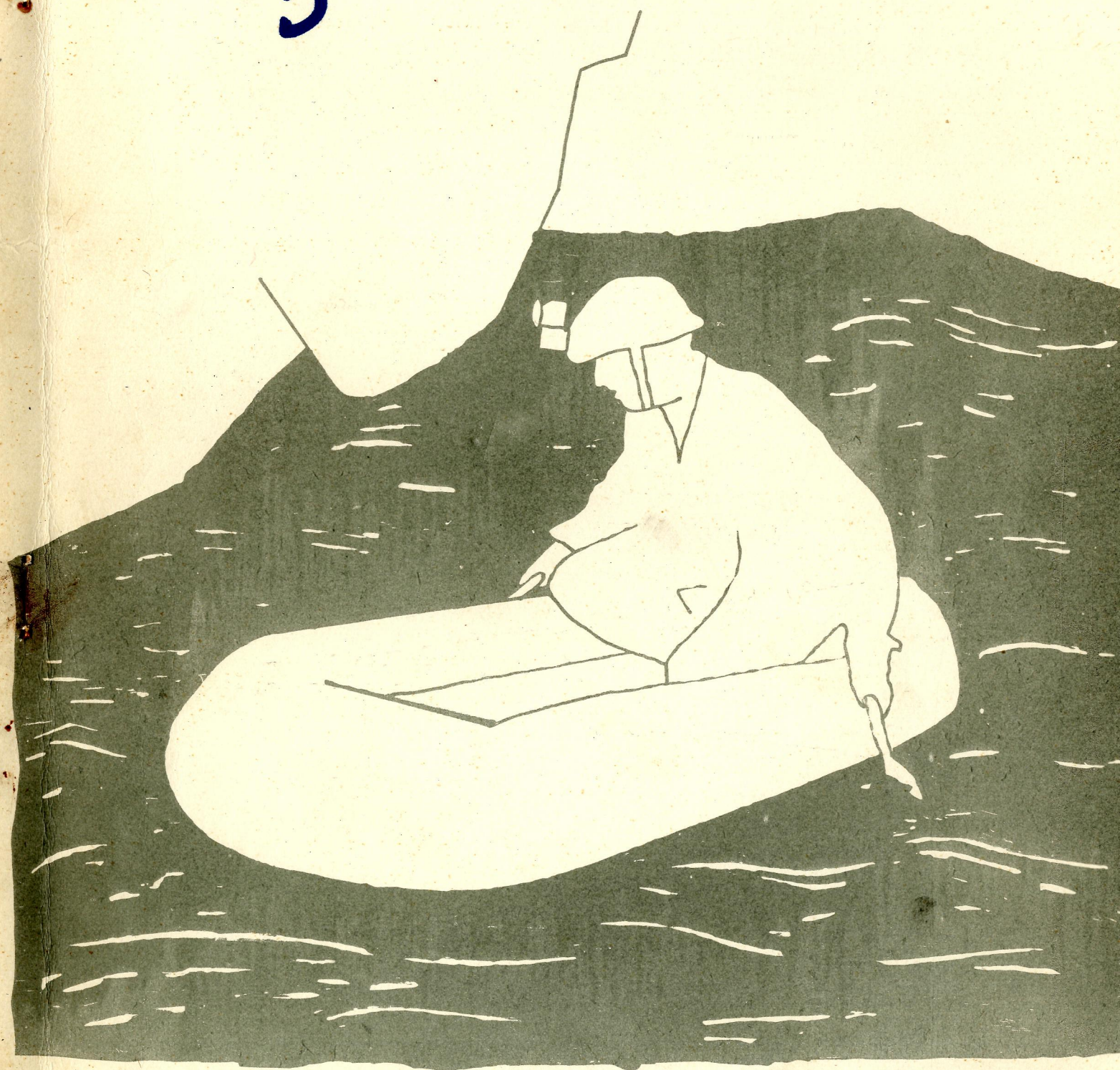
4. Francoski speleologi so poslali vabilo na svoj VII. nacionalni speleološki kongres, ki bo v Bordeaux-ju od 28. - 30. maja 1966. Eventuelne prijave sprejema Izvršni odbor društva. Naslov organizacijskega odbora:
Hotel des Societes Savantes, 71. rue du Loup, 33
Bordeaux (Gironde), France.

NOVICE

LETO IV/1966

DRUŠTVO ZA RAZISKOVANJE
JAM SLOVENIJE

3

N O V I C E

Društva za raziskovanje jam Slovenije

Leto IV Štev.: 3 julij 1966

V s e b i n a :

	stran
- vključimo čimveč ljudi v naše društvo..	1
- Nove jame v letu 1966 (april-junij) ...	2
- Obvestila	4
- Mednarodni jamarski tabor v Rakovem Škocjanu avgusta 1966	5
- Najdaljše in najgloblje jame v Sloveniji (seznam za leto 1966)	7
- III. Modrijanov pohod v Predjano	11
- Izvleček iz zapisnika 2. seje UO	14

Izdaja Društvo za raziskovanje jam Slovenije, številko
uredil R. Gospodarič.

VKLJUČIMO ČIM VEČ LJUDI V NAŠE DRUŠTVO !

V zadnji številki NOVIC smo objavili seznam članov v jamarških klubih in opozorili na nekatere nejanosti v društveni kartoteki. Ne da bi posebej naglasili, da je treba te pomanjkljivosti odpraviti, bi hotel opozoriti vodstva klubov, da naj svoje dejavnost usmerijo tudi v povečanje števila registriranih jamarjev. Primeri v Sežani, Ribnici in Domžalah kažejo, da imajo jamarji mnogo pristašev in da najdejo mnogo razumevanja za svoje delo. V primeri z obsežno dejavnostjo, pa se mi zdi število jamarjev premajhno. Moč kluba, obseg njegove dejavnosti in uspešno delo sta odvisna predvsem od števila članov. Ne nazadnje, povečajo novi člani tudi finančna sredstva kluba.

Dostikrat slišimo, da so lahko v jamarskem klubu le ljudje, ki raziskujejo in ki posedujejo dovolj poguma in fizične moči za težavno terensko delo. Tako mnenje je kajpada zgrešeno, saj imamo v našem društvu še vse polno (zanemarjenih !) nalog, ki jih morejo opravljati ljudje, če jih jamarstvo le zanima. Sem spada npr. vodenje klubskega arhiva jam, vodenje dnevnika raziskovanja, urejanje klubske knjižnice, skrb za zvezo med klubi in Izvršnim odborom društva itd. Dostikrat je treba prevzeti iniciativo za kulturne prireditve, kot to opravljajo Domžalčani. Premalo imamo tudi jamarjev, ki bi bili sposobni izobraževati mladino o naravi, o krasu, o raziskovanju podzemlja, o tehniki plezanja, o fotografiranju in še o mnogih drugih stvareh. Jamarska organizacija je ena tistih strokovnih društev, ki se odlikuje po tem, da morejo najti v njej svoj konjiček ljudje najbolj različnih poklicev, starosti in naved.

bomo tudi z letošnje društveno akcijo TRITISOČA
prilagodili naša delovna mesta in tako pridobili mnogo novih članov.

NOVE JAME V LITU 1966 (april - junij).

V zadnji številki NOVIC smo objavili seznam do 2716. jame. Od takrat do konca junija so nekateri klubi ure-
dili zapisnike novih jam, ki jih je zdaj raziskanih že
2788. Največ novih objektov je prispeval JK Ljubljana,
medtem ko še nismo sprejeli nobenih novih podatkov iz
Ribnice, Rakeka, Sežane, Divače, Dimnic, Logatca in
Domžal.

kat. št.	ime jame	kraj	prispeval
2717	Skrivnica pri Polžanah	Polžane	inštitut
2718	Kramplač pri Polžanah	Polžane	inštitut
2719	Pečina Breslance I	Hotičina	inštitut
2720	Pečina Breslance II	Hotičina	inštitut
2721	Pečina Breslance III	Hotičina	inštitut
2722	Tončetoča jama	Materija	inštitut
2723	Skalonova jama	Markovščina	inštitut
2724	Kranerjeva pečina	Markovščina	inštitut
2725	Brezno na Ostriču	Markovščina	inštitut
2726	Mali čeber pri Markovščini		inštitut
2727	Veliki čeber	Markovščina	inštitut
2728	Skrita jama	Markovščina	inštitut
2729	Jama v Banovi ogradi	Markovščina	inštitut
2730	Pokrita jama	Markovščina	inštitut
2731	Brezno pri Gradišču	Markovščina	inštitut
2732	Brezno pri Markovščini	Markovščina	inštitut
2733	Požarjeva jama	Markovščina	inštitut
2734	Peica jama	Markovščina	inštitut
2735	Brezno pri Materiji	Materija	inštitut
2736	Božičnica pri Tubljah	Tublje	inštitut
2737	Golubinka pri Tubljah	Tublje	inštitut
2738	Brezno pri Tubljah	Tublje	inštitut
2738	Brezno pri Herpeljah	Herpelje	inštitut

kat. št.	ime jame	kraj	prispeval
2739	Brezno pri Tubljah	Tublje	inštitut
2740	Ponikva Ovčice pri Petkovcu		P.D. Železničar
2741	Črna jama pri Črnem potoku		inšt., Železn.
2742	Jama v Žlebeh	Trška gora	JK Novo mesto
2743	Mikčeva jama	Novo mesto	"
2744	Jama nad Bučjo pečjo	Štanjel	Ljubljana
2745	Ičotovo brezno pri Najdeni jami	Laze	"
2746	Projev grez	Godešič	"
2747	Jama v kamnolomu	Drenov grič	"
2748	Jama pri Podgozdu	Podgozd	Železničar
2749	Pajčja jama	Jezero	Ljubljana
2750	Krimska jama	Gor. Brezovica	"
2751	Jama nad Ponikvami	Preserje	"
2752	Matijetova jama	Laze	"
2753	Luckova jama	Laze	"
2754	Brezno pod Dvojčki	Laze	"
2755	Jama Grota	Ivanje selo	"
2756	Farovška jama	Hinje	"
2757	Komendarjeva jama	Hinje	"
2758	Kantič	Hinje	"
2759	Skedenjc pri Ratju	Hinje	"
2760	Šepčev skedenjc II	Hinje	"
2761	Brezno na Pleškem hribu	Hinje	"
2762	Skedenjc "	Hinje	"
2763	Brezno na Kantetovem	Zagradec	"
2764	Ribčev dol	Zagradec	"
2765	Brezno nad oglarsko kopo	Zagradec	"
2766	Primožovo brezno - F 23	Kaninski podi	"
2767	Brezno nad Koriti	Goričica	"
2768	Trenzovo brezno F-25	Kaninski podi	"
2769	Brezno F-22	Kaninski podi	"
2770	Brezno F-21	Kaninski podi	"

<u>kat. št.</u>	<u>ime jame</u>	<u>kraj</u>	<u>prispeval</u>
2771	Pokljuška luknja	Krnica	Ljubljana
2772	Jama v Beli skali	Dolina sed. trigl.jezers	
2773	Brezno I pri Muševl ogradi	Košanska griže	Post.
2774	Mrzlo brezno	Košanska griže	Post.
2775	Brezno na Zgonu	Žeje	Postojna
2776	Frančiška (Matijevo brezno)	Matenja vas	Postojna
277	Brezno pri Ostrem vrhu	Petelinjs	Postojna
2778	Spodnji pri Starem gradu	Rakulik	"
2779	Jama v Ivačevcih	Čermelice	"
2780	Jama pri slav.poti v Lozi	Slavina	"
2781	Brezno pri slav. poti	Slavina	"
2782	Brezno v Graškem repu	Slavina	"
2783	Brezno ob selški poti	Slavina	"
2784	Jama južno od Risnika	Košana	"
2785	Brezno pri Koš. grižah	Košana	"
2786	Brezno v Koš. grižah	Žeje	"
2787	Brezno nad Krajnkovim dolom	Žeje	Postojna

OBVESTILA

- Štirje člani JK Bakek potujejo 15. junija na štirinajst-dnevno ekskurzijo na Poljsko. Povabil jih je jamarski klub iz Čenstohove.
- Zbiramo prijave za nakup nylon vrvi premera 10 mm. Meter dolžine stane 400 Sdin.
- Zbiramo prijave za nakup aluminijastih lestvic francoske izdelave. Cena 10 m dolgih lestvic bi znašala predvidoma 25.000 S din.

MEĐNARODNI JAMARSKI TABOR V RAKOVEM ŠKOCJANU AVGUSTA 1966

Društvo za raziskovanje jam Slovenije in Inštitut za raziskovanje krasa SAŽU v Postojni vabita vse jamarske skupine v Jugoslaviji in inozemstvu, ki nameravajo obiskati Slovenski kras, naj taborijo v jamarskem taboru v Rakovem Škocjanu pri Postojni od 1. do 31. avgusta 1966. V času tabora boste lahko pod strokovnim vodstvom obiskali najbolj znane kraške jame severozahodnega dela dinarskega-slovenskega krasa in sodelovali pri raziskovanjih.

PROGRAM

1. do 4. avgust: Prihod udeležencev v Rakov Škocjan.

5. avgust: Dopoldan razgovor o Slovenskem krasu.

Popoldan ogled Zelških jam in Tkalce jame. To so vodne jame z zanimivimi hidrološkimi, morfološkimi in geološkimi pojavi. Mnogo izrednih jamskih in kapniških oblik za fotografiranje.

6. avgust: Obisk Dvatisoče jame. To je 60 m globoko brezno z vodoravno jamo, nekdanjim sestavnim delom Zelških jam. Potrebna je jamarska oprema in 60 m lestvic.

7. avgust: Zbor reševalcev, demonstracije pri Malem naravnem mostu.

8. in 9. avgust: Velika in Mala Karlovca. To je 520 m dolgi ponorni sistem na zahodni strani Cerkniškega jezera. Študirali bomo geološke, morfološke in hidrološke razmere ter izmerili nekaj novih rogov. Potrebna je jamarska oprema in čolni.

10. avgusta: Obisk Postojnske jame. To je 16 km dolga jama, največja v Jugoslaviji. Ima suhe in vodne rove, ki jih bomo obiskali. Potrebna je jamarska oprema in čolni.

11. avgust: Prosto

12. avgust: Obisk Planinske jame, kjer je podzemeljsko sotočje Pivke in Raka.
Potrebna je jamarska oprema in čolni.
13. in 14. avgust: V Ribnico. Obisk Francetove jame in raziskava Tentere.
Prenočevanje v jamarskem domu.
15. in 16. avgust: Nadaljnje raziskave v Mali in Veliki Karlovinci. Raziskava udornih dolin.
- 17 in 18. avgust: Raziskava Zelških jam glede na možnosti nadaljnega odkrivanja rogov. Fotografiranje.
Potrebna je jamarska oprema.
19. avgust: Ekskurzija v Škocjanske jame. Pet km dolga turistična jama s 100 m globokim podzemeljskim kanjonom. Obisk kobilarne Lipica in jame Vileⁿice.
20. avgust: Obisk Železne jame in jamarskega doma pri Domžalah.
21. do 24. avgusta: prosto
- 25., 26., 27., in 28. avgust: Odhod v Tolmin, raziskava Pološke jame. To bo TRITISOČA raziskana jama na Slovenskem.

Program je prirejen tako, da se lahko poedini jamarji ali skupine jamarjev priključijo ekskurzijam, ki se jim bodo zdele najbolj zanimive in primerne. Možna bo razdelitev skupin za poedina področja raziskav (hidrologija, morfologija, fotografiranje itd.). Odhod in prihod udeležencev je prostovoljen.

V Rakovem Škocjanu bo možno taboriti na zato določenem prostoru. Šotore, spalne vreče si oskrbi vsaka skupina ali jamar zase. Tudi prehrana je individualna. Tabor bo poleg hotela, kjer bo možno dobivati hrano, oskrbovali pa nas bodo poželji s kruhom, sadjem itd.

Organizator skrbi za organizacijo in izvedbo programa. Prijave zbira Društvo za raziskovanje jam Slovenije, Postojna, Titov trg 2. Na tem naslovu se naj ekipe tudi zglasijo, preden oddidejo v Rakov Škocjan.

Doslej smo sprejeli sledeče prijave:

Manchester University

Athletic Union, Speleological Society, Anglija

18 jamarjev, vodja C. Moys

Groupe Spéléologique. D'Hauteville - Lompues, Francija

5 jamarjev, vodja R. Botté

NAJDALJŠE IN NAJGLOBJE JAME V SLOVENIJI.

(seznam za leto 1966)

V drugi številki NOVIC 1. 1965 smo objavili seznam najdaljših in najglobjih slovenskih jam. Sprejeli smo pripombe in popravke F. Šušteršiča in J. Čara, precej podatkov v novem seznamu, ki ga objavljamo, pa smo dopolnili v zvezi z akcijo "TRITISOČA JAMA". Upoštevali smo tudi podatke iz literature, posebno iz II Turista 1. 1966 do 1969, kjer je znani speleolog A. Perko objavil raziskane jame okrog Markovščine.

V seznamu smo se še vedno držali spodnjih mej 500 m in 100 m tako kot v seznamu iz 1965. Jame in brezna z dolžino do 2000 m in globino do 200 m so zajeta v jugoslovanskem seznamu, ki bo objavljen v NAŠIH JAMAH 1. 1966 (seznam je sestavil D. Gavrilović).

Na IV. medn. spel. kongresu v Ljubljani smo osnovali komisijo za sestavljanje seznamov jam in brezen po dolžini in globini. Sprejeli smo tudi navodila, kakšno dokumentacijo morajo imeti jame, ki bi naj prišle v poštev za

svetovno listo. V našem seznamu je precej jam s pomankljivo dokumentacijo. Mere nekaterih jam so problematične in bi jih bilo treba preveriti. Tudi dolžina Postojnske jame ni povsem jasna, ker si nismo edini, katere rove smemo šteti k skupni dolžini. Podobni problemi glede merjenja in ugotavljanja dolžin se pojavljajo tudi pri drugih objektih, zato nameravamo o tem pripraviti razgovor konec letošnjega leta.

Priloženi seznam ni popoln. Prosimo vse jamarje, ki bodo našli v njem kakšne napake ali ugotovili nove dimenzije, da o tem obvestijo uredništvo NOVIC.

Najdaljše jame na Slovenskem

zap. št.	dolžina	ime jame	kraj
1	16.424 m	Postojnska jama	Postojna
2	6.949 m	Križna jama	Lož
3	6.253 m	Predjama	Bukovje pri Pos.
4	5.200 m	Vel. in Mala Karlovica	Cerknica
5	5.088 m	Škocjanske jame	Divača
6	5.080 m	Planinska jama	Planina
7	3.243 m	Pološka jama	Polog pri Tolm.
8	3.200 m	Najdena jama	Laze pri Planini
9	2.832 m	Zelške jame	Rakov Škocjan
10	2.285 m	Logarček	Laze pri Planini
11	1.920 m	Kačna jama	Divača
12	1.230 m	Dimnice	Markovščina
13	1.080 m	Propadna jama	Suhor, Kočevje
14	1.072 m	Željske jame	Kočevje
15	1.000 m	Poljanska buža	Koper
16	910 m	Jama Grad	Osp pri Kopru
17	900 m	Tentera	Ribnica
18	892 m	Turkovo breme	Rovte pri Podmartu
19	840 m	Viršnica	Račna

zap.št.	dolžina	ime jame	kraj
20	815 m	Arnešova luknja	Kranj
21	805 m	Jama v rudniku pri Šolnu	Bovec
22	780 m	Jama v Dolenjih Lazah	Laze pri Planini
23	760 m	Vodna jama v Lozi	Prestranek
24	670 m	Podpeška jama	Podpeč
25	662 m	Jama v Bezovčini	Lipica
26	660 m	Miškotova jama	Ocizla
27	626 m	Markov spodmol	Sajevoče pri Hruševu
28	600 m	Divaška jama	Divača
29	590 m	Krašnica	Žlebe nad Slapom ob Idrijci
30	579 m	Velika Gibsovka	Škofja Loka
31	565 m	Škamprlova jama	Sežana
32	550 m	Tkalca jama	Rakov Škocjan
33	530 m	ačkovica	Laze pri Planini

Najgloblja brezna na Slovenskem

1	365 m	Jazben	Banjška planota
2	336 m	Habečko brezno	Koševnik nad Idrijo
3	304 m	Kačna jama	Divača
4	303 m	Slivarske ponikve	Slivje, Markovšč.
5	285 m	Brezno na leupah	Lokovec
6	280 m	Triglavsko brezno	Kredarica
7	278 m	Brezno na Vodica	Banjšica
8	245 m	Bratinov brezen	Predmeja
9	227 m	Medjamah	Dane pri Sežani
10	222 m	Škocjanske jame	Divača
11	220 m	Brezno IV ob leden. poti	Hrušica
12	215 m	Brezno Strmadna	Nanos
13	214 m	Jenčerejska jama	Materija
14	214 m	Gradišnica	Logatec
15	207 m	Brezno pri Lipici	Lipica
16	204 m	V ponikvah	Hotičina

Št.	dolžina	ime jame	kraj
17	200 m	Brezno II p. totalizatorju Kredarica	
18	186 m	Vilenica	Sežana
19	185 m	Snežniško brezno II	Snežnik
20	181 m	Tončetova jama	Materija
21	175 m	Primoževo brezno	Kanin
22	162 m	Snežniško brezno	Snežnik
23	159 m	Brezno II ob Ledeniški poti Hrušica	
24	156 m	Brezno na Lazu	Vodice, Hrušica
25	154 m	Lipiška jama	Sežana
26	150 m	Košava jama	Divača
27	150 m	Brezno I pri Podleščah	Podlešče
28	148 m	Prepadna jama	Suhor pri Markovju
29	147 m	Vidalova jama	Materija
30	147 m	Brezno na Ostriču	Markovščina
31	146 m	Rupa pri Podleščah	Podlešče
32	140 m	Ulčarjeva jama pri Faredu	Pared
33	137 m	Jama v Bezovčini	Lokve
34	136 m	Brezno pri Nedvedovi konti Pokljuba	
35	135 m	Velika Kozinska jama	Kozina
36	133,5 m	Čukova jama	Sežana
37	130 m	Jama nad Škrinjarco	Divača
38	129 m	Golokratna jama	Sežana
39	126 m	Draga pri Ponikvah	Ponikve pri Sež.
40	125 m	Šimnova(gorjanska)jama	Bled
41	122 m	Babranca	Pivka
42	121 m	Podstupec	Kačiče
43	120 m	Velika ledena jama v Paradani	Trnovski gozd
44	117,5 m	Čebulcova jama	Sežana
45	117 m	Pihelnik	Podturn
46	115 m	Najdena jama	Laze pri Planini
47	114 m	Brezno II pri Korenu	Trnovski gozd
48	112 m	Tkavcovo brezno pod Velikim vrhom	Hrušica
49	110 m	Brezno I na Lazu	Hrušica

zap. št.	dolžina	ime jame	kraj
50	109 m	Rzarjevo brezno	Hinje
51	107 m	Brezno Termune pri Sežani	Sežana
52	106 m	Jeriševa jama	Kazlje
53	105 m	Govic	Bohinj
54	105 m	Čebarnica	Dobravlje
55	106 m	Brezno v Erenovških talih	Postojna
56	105 m	Brezno pod Tobakovo hruško	Ribnica
57	104 m	Ivančkovno brezno I	Čepovan
58	104 m	Brezno pri Tubljah	Tublje
59	103 m	Kališnice	Logatec
60	102 m	Brezno na Škrklovici	Ocižla
61	100 m	Brimšca	Rožica

III. MODRIJANOV POHOD V PREDJAMO.

Jamarski klub "LUKA ČEČ" v Postojni je že tretje leto organiziral jamarski pohod, ki je posvečen pokojnemu jamarju Silvu Modrijanu. Silvo se je že v mladih letih posvetil raziskovanju jam in postal kvalificiran vodnik pri Postojnski jami. Zaradi izrednega zanimanja za podzemeljski svet je stopil nato v službo k Inštitutu za raziskovanje kraša SAZU v Postojni, obenem pa bil vsa leta tudi skrben gospodar postojnskega jamarskega kluba. Bil je nepogrešljiv sodelavec pri raziskovanju podzemeljske Pivke, izreden tovariš v navezi v globokih brezni. Ni bilo nobenega večjega raziskovanja, pri katerem ne bi sodeloval. S svojim delom je Silvo Modrijan postal vzoren lik slovenskega jamarja. Njemu v spomin prireja jamarski klub v Postojni spominke pohode. Prvi je bil v podzemeljsko Pivko, drugi v Pivški rokav Planinske jame, tretji pa letos v predjamski podzemeljski sistem.

Kakor vsako leto, tako so tudi letos 5. junija sodelovali na Modrijanovem pohodu skoraj vsi klubi Slovenije (Črnomelj 5, Dimnice 3, Domžale 1, Divača 3, Ljubljana 14, Železničar 7, Logatec 15, Novo mesto 6, Rakek 6, Ribnica 4, Sežana 6, Postojna 6, Kranj 6) in gostje iz Reke (5 članov) in Trsta (8 članov). Skupno se je pohoda udeležilo 97 jamarjev.

Ob 8 uri so se udeleženci zbrali na ploščadi pred Postojnsko jamo, kjer so jih ob prisotnosti Modrijanove družine pozdravili J. Sajcovic, predsednik JK "LUKA ČEČ", direktor Postojnske jame A. Gerželj in R. Gospodarič, predsednik društva. Z enominutnim molkom smo počastili spomin pokojnika, posebna delegacija pa je nesla venec na njegov grob.

Po prihodu v Predjamo je F. Habe, tajnik kluba prikazal vsem navzočim jamarjem na načrtih predjamski podzemeljski sistem. Nato so v dveh skupinah obiskali Južni rov in Vzhodni rov. Popoldan so klubske ekipe teknovalale pri plezanju ob 123 m visoki predjamski steni. Kljub temu, da je močna ploha za dobro uro prekinila teknovanje, se je srečanje brez večjih zastojev končalo v poznih popoldanskih urah.

F. Habe

Poročilo teknovalne in ocenjevalne komisije.

Komisija v sestavi: Rado Gospodarič, glavni sodnik
Peter dr. Habič, 1. sodnik na startu
Marjan Raztresen, 2. sodnik na startu
Zmago Žele, 1. sodnik na cilju
Stane Pirnat, 2. sodnik na cilju
Josip Sajcovic, 1. časomerilec
Ravdo Sila, 2. časomerilec

je zbrala podatke o času in varnosti plezanja ob predjamski steni in objavlja sledeče rezultate:

Klub	č a s				točke	Is	II	Is	Ic	IIc	točke	skupaj	mesto
	I	II											
Železničar	5,44	5,46	545	2	2	1	1	150			695	I	
Ljubljana	4,33	4,33	433	3	4	2	2	275			703	II	
Logatec	5,13	5,14	514	2	2	2	2	200			714	III	
Sežana	6,00	6,00	600	1	1	2	2	150			750	IV	
Rakek	4,57	4,53	455	4	4	3	3	350			805	V	
Postojna	6,20	6,20	620	2	2	3	3	250			870	VI	
Divača	6,30	6,30	630	2	2	3	4	275			905	VII	
Dimnice	6,59	6,59	659	4	4	1	1	250			909	VIII	
Novo mesto	6,42	6,43	643	5	5	1	1	300			942	IX	
Trst	5,59	6,00	600	0	0	2	2	100			700	izven konkurence	

Raka in Črnomelj sta odstopila zaradi odhoda na vlak.

Najboljši čas 4'33" in prvi rekord stene je dosegel plezalec M. Di Batista iz JK Ljubljana, drugi najboljši čas 4'55" pa plezalec L. Frelj iz JK Rakek.

Nekaj misli o tekmovalnem delu Modrijanovega pohoda.

Za zamisel, da bi k Modrijanovemu pohodu priključili tudi plezanje po predjamski steni, so se ogreli vsi jamarji. To lahko sklepamo po rekordni udeležbi na pohodu in zanimanju zanj. Malo kdo pa je na povabilu dobro prebral, da pri ocenjevanju za nagrade ne bo važen samo čas, ampak tudi varnost pri plezanju. Organizator je verjetno to zadnjo klavzulo premalo razčlenil in pojasnil. Kaže, da se je zanesel na znanje jamarjev in pričakoval, da bo vsak sodelujoči vedel, kaj se pravi varno plezati. Če so potem nekateri plezalci hoteli na lestvice v nizkih čevljih, samo z navadnim pasom okrog pasu in brez čelade, potem moremo samo ugotoviti, da tudi pri vsakotedenskem raziskovanju postopajo na ta način. Nasprotno vsej varnosti in vsem tistim navodilom, ki jih ob skupnih akcijah ter ob različnih

srečanjih stalno poudarjamo. Skratka, v pogledu povsem vsakdanjih jamarških navad smo v mnogih primerih brezbrizni do varnostnih ukrepov in se prevečkrat prepuščamo nepotrebnim smelosti. Nevarnosti so kajpada številne tudi ob najboljšem varovanju, zelo nesmiselno pa bi bilo, če bi nesreče povzročali po lastnih neumnostih. Menim, da v nobenem primeru, pa naj bo športni duh še tako razvit, ne smemo zanemariti varnostnega faktorja pri našem delu, pri ekskurzijah in izletih. V primeru predjamske stene so hitri plezalci dosegli dobre čase večinoma na račun zmanjšane varnosti. Oba kriterija za ocenjevanje - čas in varnost - je torej težko združiti. Upravičena so torej mnenja nekaterih navzočih gledalcev in tudi jamarjev, da podobnih tekmovanj ne bi bilo primerno več prirejati. V kolikor pa se bodo vseeno še vršila, potem bomo morali misliti na boljšo opremljenost plezalca, na boljšo tehniko in na uglašeno povezavo med plazelcem in varovalci. Za oceno pa bi morali čas še bolj podrediti tehniki in varnosti.

R. G.

IZVLEČEK ZAPISNIKA o 2. seji Upravnega odbora društva v Rakovem Škocjanu dne 15. maja 1966.

Dnevni red: 1. Pregled in sestava društvenih komisij
2. Delovni program društva in klubov
3. Finančno stanje društva
4. Razno

Ad 1) Tehnično komisijo sestavljajo: S. Pirnat, vodja, Di Batista in Jančigaj.

Komisija mora sestaviti seznam opreme društva in klubov. Ugotoviti mora, koliko te opreme potrebuje reševalna skupina, koliko pa je viška. Odvečna oprema se lahko proda klubom.

Komisija za zvezo z onizemstvom sestavljajo: R. Gospodarič, vodja, E. Pretner, J. Čeh in A. Kranjc.

Ad 2) Doseči Tritisočo raziskano jamo in izvesti raziskovalni program ob mednarodnem jamarskem taboru v Rakovem Škocjanu, sta glavni letošnji društveni akciji.

Medklubskega značaja bo raziskovanje brezen na Polomu pri Kostanjevici v dneh 22., 23. in 24. julija v organizaciji kluba Novo mesto.

Sklenili smo, da bodo klubi obveščali Izvršni odbor o svojih akcijah za mesec dni vnaprej !

Klubi in posamezniki bodo tudi sporočili svoje želje glede poljudnih predavanj o jamah, ki bi jih organizirali v svojem kraju. Doslej se še nihče ni prijavil. Prosimo, vse klube, da sporočijo svoje želje glede predavanj, pravtako vabimo predavatelje naj sodelujejo pri tem načinu propagiranja jamarstva.

Ad 3) Klubom, ki nimajo svojih finančnih sredstev je UO razdelil nekaj denarja za namenske akcije: Idriji za raziskavo jam v Žejni dolini, Logatcu za raziskavo brezen na Hrušici, Ljubljani za jame na Kaninu in Najdeno jamo, Železničarju za raziskavo jam na Kočevskem, Divači za nakup opreme, Ribnici za raziskovanje na Mali gori ter Domžalam za nadaljnjo ureditev Železne jame. Z opremo najslabše založenim klubom bomo še razdelili višek društvene opreme potem, ko bo tehnična komisija pripravila ustrezne seznane.

Ad 4) Za Bolgarijo so se prijavili: E. Pretner, J. Bole in F. Eržen.

Zapisnikar: R. Sila

NOVICE

LETO IV/1966

4

DRUŠTVO ZA RAZISKOVANJE
JAM SLOVENIJE

N O V I C E

Društva za raziskovanje jam Slovenije

Leto IV Štev.: 4 november 1966

V s e b i n a :

- Na jamarskem sestanku 1
- Nove jame od julija do oktobra 2
- Organizacija reševalnih akcij 5
- Pološka jama, odkritje in proslava ..
3000. jame 7
- Kako je potekal program mednarodnega
jamrskega tabora v Rakovem Škocjanu . 9
- Predlogi in razpravljanje,
o vodniški službi, o predavanjih ... 12
- Pismo iz Črnomlja 15
- Izvleček iz zapisnika seje Izvršnega
odbora društva dne 14.10.1966 17

Izdaja Društvo za raziskovanje jam Slovenije,
številko uredil R. Gospodarič.

NA JAMARSKEM SESTANKU

Prejšnji teden sem prisostvoval rednemu sestanku jamarjev kluba Ljubljana. Bil sem prijetno presenečen nad polno predavalnico jamarjev, onih iz stare garde in tistih, ki še niso prav spoznali spolzkih jamarskih tal. Presenetila me je tudi resnoba in prizadevnost odbornikov kluba, ki so sestanek vodili, kajti v ušesih sem imel še vedno bučne glasove diskutantov na enem izmed sestankov v letošnji pomladi. Le čemu je bilo pripisati tolikšno spremembo ?

To sem izvedel nekaj minut kasneje iz poročila Matjaža, ki je povedal, da so na ekskurziji preteklo nedeljo za las ušli nezgodi, ki bi lahko imela tragične posledice. Zadeva se je k sreči končala na kirurški kliniki z nekaj šivi na lobanji. Neugoden pripetljaj je vzbudil pri jamarjih številne samokritične izjave in obljube, da bodo spremenili dosedanje včasih ne dovolj pazljivo, vse preveč mladeniško zaletavo delo. Vse je zvenelo iskreno, prizadetost ob tovariševi nesreči je bila pristna, načrti za nadaljnje delo pa dovolj optimistični, da prisotni mladi jamarji gotovo ne bodo odnehali že v začetku. Resnost v ocenjevanju položaja in kritične situacije, jih je mogla pritegniti in končno še vse marsikaj naučiti. Ni bojazni, da ne bi akcije "sto novih jamarjev" uspešno izvedli. Potrebno je samo nove ljudi pridobivati, vzgajati in jih učiti jamarskih veščin brez ihte in nervoze.

Sestanek se je končal z vidno spremenjenim vdušjem. Jamarji so se razšli ob spoznanju, da je raziskovalno delo v jamah treba opravljati resno in pazljivo; smeh, šala in norčije so primerne za počitek po opravljenam delu.

Predsednik

NOVE JAME OD JULIJA DO OKTOBRA

V zadnji številki naših Novic smo prišli v jamskem katastru do številke 2787. Od takrat do oktobra se je kataster obogatil za 53 novih števil. Iz številnih zapisnikov je razvidno, da so klubi pregledali še stare zapise iz terena in nam poslali zapisnike ekskurzij opravljenih že v letu 1962 in dalje. Tako bi prosili vse klube, da skušajo pobrskati po klubskih predalih in da še letos pošljejo društvu vse nerigistrirane zapisnike o jamah, ki jih poznajo, a še nimajo številke. Prepričani smo, da je takih skritih podatkov še precej. Obvezo 25 novih jamskih objektov sta izpolnila doslej le dva kluba.

Izkoristite ugodno jesen za raziskovanje, deževne dni pa za urejanje že znanih podatkov, da bomo čimprej izpopolnili praznino med 2850. in 3000. jamo. Zanima nas, kateri klub se bo ob letni bilanci najbolj odrezal?

kat. št.	i m e j a m e	kraj	prispeval	manjka ^x
2788	Brezno na Planini (Hrovatova jama)	Tačna gora	Črnomelj	načrt
2789	Ruska jama	Naklo	Črnomelj	opis, načrt
2790	Špilcova jama	Naklo	Črnomelj	opis, načrt
2791	Zjot pod Židovcem	Miklarji	Črnomelj	Opis
2792	Zjot pod " II	Miklarji	Črnomelj	opis, načrt
2793	Štalcarjeva jama	Naklo	Črnomelj	opis
2794	Predelanka	Tačna gora Novo mesto in Črnomelj		
2795	Brezno pri Predelanki	"	"	"
2796	Jama pri Predelanki	"	"	"
2797	Ramškova pečina	Zapodje	"	"
2798	Kevderec pod Skalskim	"	"	"
2799	Brezno pod Skalskim vrhom	"	"	"
2800	Brezno W od Kolečaja	Zapodje	"	"
2801	Brézno pod cesto N od Kolečaja	Zapodje	"	"

kat.št.	i m e j a m e	k r a j	prispeval manjka		
2802	Jama pri Bosanski bajti	Kostenjčevica	Novo mesto		
2803	Šebalkove ponikve	Hotedršica	Inštitut		
2804	Izvir Mrzleka-Šmaver	Solkan	"		
2805	Divja jama ob Avščku	G. Avče	"		
2806	Bolterjev zdenc ob Avščku	G. Avče	"		
2807	Spodmol ob Slavinski poti v Lozo	Slavina	Luka Čeč		
2808	Spodmol ob Selški poti v Lozo	Slavina	"		
2809	Jama v goloseku v Otoški dolini	Javornik	Rakek		
2810	Jama pri zadnji Otoški dolini	Javornik	Rakek	lega	
2811	Martinščevo brezno	Otok	Rakek	lega	
2812	Kapljiva jama	Mala gora	Ribnica	lega, načrt, op.	
2813	Bartolovo brezno	Ribnica	Ribnica	lega	
2814	Gobarca	Ribnica	Ribnica	lega, opis	
2815	Strmška jama	Otok	Rakek		
2816	Jama I v Mahovniku	Mahovnik	Železnišar		
2817	Jama v kamnolomu v Mahovniku	Mahovnik	"		
2818	Jama pri križu ob cesti na Rigelj	Kočevski Rog	"		
2819	Pokrito brezno	Cvišlarja	"		
2820	Bidljevo brezno	Hinje	Ljubljana	lega, načrt	
2821	Jama I-2 na Kaninskih podih	Kanin	"	"	"
2822	Brezno I 3 na Kaninskih podih	"	"	"	"
2823	Brezno I 14 na Kaninskih podih	"	"	"	"
2824	Brezno I 7 na Kaninskih podih	"	"	"	"
2825	Brezno I 10 na Kaninskih podih	"	"	"	"
2826	Brezno I 12 na Kaninskih podih	"	"	"	"

Kat.št.	i m e	j a m e	kraj	prispeval	manjka
2827	Brezno I 15 na Kaninskih podih	Kanin	Ljubljana	Lega, načrt	
2828	Brezno II 17 Kp	"	"	" "	
2829	Jama A ~ 6	"	"	" "	
2830	Brezno D-17	Bovec	"	" "	
2831	Antonovo brezno	Ig	"	načrt	
2832	Brezno nad Podkrajem	Krim	"	načrt	
2833	Brezno v Zmorskem dolu	Laze	Ljubljana	načrt	
2834	Mala Smrečnica	Laze	"		
2835	Prugarjeva jama	Draga	"		
2836	Romekovo brezno	Kriški podi	"	načrt, lega	
2837	Ziljavka pod W steno Križevnika	Solčava	"	lega	
2838	Ziljavka v Stolpiču	Solčava	"	lega, načrt	
2839	Brezno I pod Vel. Spičjem	G. Komna	Železničar		
2840	Brezno II "	"	"		
2841	Brezno III "	"	"		
2842	Brezno IV "	"	"		
2843	Brezno V "	"	"		
2844	Brezno VI "	"	"		
2845	Brezno VII "	"	"		
2846	Brezno IX "	"	"		
2847	Brezno XI "	"	"		
2848	Brezno XII "	"	"		
2849	Jama VIII	"	"		
2850	Jama X	"	"		

(X) v poročilu smo navedli prvič tudi manjkajoče podatke kljub temu, da so nekateri klubi sporočili, da nčrte že kopirajo. Klube hočemo na ta način opozoriti na manjkajoče in jim dati pregled nad stárjenim delom.

F. Habi

ORGANIZACIJA REŠEVALNIH AKCIJ

Izvežbanosti, izurjenosti in previdnosti jamarjev, v nemajhni meri pa tudi sreči gre zahvala za to, da doslej ni bilo v slovenskih jamah večjih nesreč. Kljub temu lahko pričakujemo, da se kdaj lahko zgodi nesreča, ki bi presegala naše znanje, izvežbanost in opremljenost. Po nepotrebnem je lahko takšn a nesreča tragična.

Osnova uspešne intervencije reševalcev je organizacija reševalne akcije. Za razumevanje sheme obveščanja, je potrebno poznati shemo organizacije reševalne skupine. Ta je nasledna:

Upravni odbor DZRJS

reševalna skupina

reševalna enota in postaja v Ljub.

- Ljubljana
- Logatec
- Domžale
- Novo mesto
- Ribnica
- Železničar, Lj.
- Kranj
- Hrastnik

reševalna enota in postaja v Post.

- Postojna
- Rakek
- Idrija
- Sežana
- Divača
- Markovščina

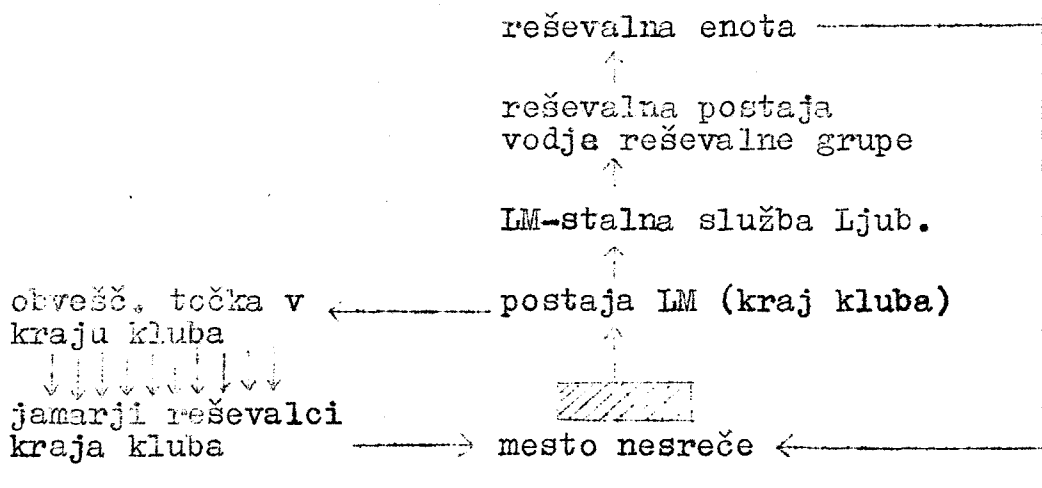
Obstojata dve reševalni enoti, ki združujeta reševalce iz posameznih klubov. Vsaka enota ima svojo, posebej opremljeno reševalno postajo z depojem reševalne opreme in vsemi reševalnimi in sanitarnimi pripomočki, ki so potrebni za podvzem reševalnih akcij različnih obsegov.

Jamarski klubi so kot osnovne organizacijske enote v okviru DZRJS nosilci in organizatorji jamarskih ekskurzij. V smislu Pravilnika o delu reševalnih enot (Pravilnik je v pripravi), morajo v kraju, kjer ima klub sedež, organizirati obveščevalno točko in se glede organizacije

obveščanja v primeru nesreče povezati z najbližjo postajo Ljudsko milice.

Obveščevalna točka je stalno bivališče najbolj zanesljivega in odgovornega člana kluba. Lahko je tudi vsak drug primeren kraj, če le je vedno dostopen in da je dana možnost od takraj ob vsakem času sprožiti reševalno akcijo tako kakor predvideva to shema obveščanja.

Shema obveščanja je naslednja:

Obveščevalec, jamar ki je bil prisoten pri nesreči, ali jamar, ki sumi, da se je zgodila nesreča, obvesti postajo LM v kraju, kjer se je nesreča zgodila, ali v kraju sedeža kluba.

LM obvesti takoj vodjo obveščevalne točke, ta pa organizira direktno in takojšnjo pomoč ponesrečenim jamarjem, če je to mogoče, sicer pa pripravi material in reševalce na akcijo, tako, da jih vodja reševalne note lahko vključi in uporabi pri reševanju.

Postaja LM obvesti stalno službo v Ljubljani ali Postojni, ta pa vodjo reševalne enote. Organizacija obveščanja reševalcev v reševalni enoti je določena v posebni točki Pravilnika. Opremljeni in organizirani reševalci odidejo na mesto nesreče in izvedejo reševalno akcijo.

V primeru, da je vođa obveščevalne točke obveščen o nesreči prej kakor postaja IM, takoj obvesti o tem postajo IM, ta pa posreduje podatke stalni službi v Ljubljani ali v Postojni.

Predvideni sta torej dve poti obveščanja in organiziranja:

a) reševanje in nudenje pomoči ponesrečencem neposredno s pomočjo članov kluba na čigar področju se je pripetila nesreča in

b) reševanje, ki ga pripravi in izvede reševalna enota.

Ne moremo dovolj poudariti pomembnost in potrebo organizacije obveščevalnih točk, ki jim Pravilnik natanko predp

M. Marusig

POLOŠKA JAMA

Odkritje in proslava 3000. jame

Bogato je obdobje jamarske dejavnosti v Sloveniji. Le redko praznujemo ob naših uspehih. Štirideset letnico Društva smo praznovali s skromnim pregledom najvažnejših raziskav. Sledila so nova odkritja in pospešen razvoj jamarstva. Po 1. jugoslovanskem speleološkem kongresu in ustanovitvi speleološke zveze Jugoslavije smo hkrati z odkritjem 2000. jame proslavili tudi 50.letnico jamarske dejavnosti v Sloveniji. Po raziskovanju Triglavskega brezna in Najdene jame smo imeli veliko opraviti z organizacijo IV. mednarodnega speleološkega kongresa. To so le najvažnejši dogodki, ves ta čas pa je bil izpolnjen s številnimi jamarskimi ekskurzijami v znane in nove jame. Prav temu drobnemu delu gre zahvala, da ni minilo niti šest let, ko lahko slavimo odkritje novih 1000 jam. Res je k številu prispevalo sistematično zbiranje in urejanje podatkov. Prav to pa nam je pokazalo tudi kaj vse nas še čaka in

koliko truda bomo morali še vložiti v odkrivanje našega kraškega podzemlja.

Za 3000. raziskano jamo na Slovenskem smo izbrali jamo, ki je že po svoji legi in prvih odkritjih vzbujala naše zanimanje. **P o l o š k a j a m a** je bila že dolgo znana pastirjem, v njej so našli zavetje tudi partizani. Jamo pa so prvi raziskovali člani planinskega kluba Krpelj (Naše jame 1960), ki so izdelali tudi načrt, objavljen v Duemila Grotte. Šele pred kratkim so se jame lotili idrijski jamarji pod vodstvom Ivana Kende. Njihova vztrajnost pri odkrivanju zapletenega sistema je bila bogato poplačana, saj so v poletju 1965 namerili nad 3000 m rogov in še niso prišli do konca. V začetku maja letos so člani Inštituta za raziskovanje krasa skupaj z idrijskimi jamarji namerili 300 m novih rovo, nepregledani so ostali le še nekateri stranski rovi, med tem ko je bil glavni rov zasut s podornim skalovjem, skozi katerega je močno pihalo.

Za konec avgusta sta Društvo za raziskovanje jam in Inštitut pripravila podrobnejše raziskovanje **Pološke jame**, obenem s proslavo 3000. raziskane jame v Sloveniji. Dne 24. avgusta je prišla v Polog prva skupina postojnskih in idrijskih jamarjev. Tudi mednarodni jamarski tabor se je za zaključek preselil iz Rakovega Škocjana v dolino Tolminke. Manjše skupine jamarjev so merile in raziskovale že znane dele jame in pri tem odkrivala tudi nove rove. Po treh dneh napornega dela je kazalo, da ni pričakovati novih velikih odkritij. Toda v soboto popoldne je skupina jamarjev odkopala prehod na kraju zasutega rova in prišla najprej v veliko dvorano, od tam dalje pa še globlje v notranjost gore Osojnice. Ta sobotni večer se je zbralo v Pologu ob ognju okrog 40 domačih in prav toliko tujih jamarjev. Ob novih uspehih je bila jamarska družčina veselo razporežena.

Naslednje jutro so obiskali jamo še preostali udeleženci proslave, med njimi tudi planinci iz Tolmina in nekateri znani slovenski alpinisti, ki so tiste dni služili vojaški

rok v Tolmini. Proslava se je začela ob 11^h dopoldne, ko je predsednik Društva za raziskovanje jam Slovenije pozdravil zbrane jamarje in goste ter v kratkih besedah orisal pomen tega jamarskega srečanja. Za njim so pozdravili jamarje in čestitali k uspehu idrijskega kluba tudi predstavniki ostalih slovenskih jamarskih klubov. Ob slovesnosti v Pologu je bil prvič razvit tudi jamarski prapor z društvenim znakom na modrem polju.

Ponovno smo Pološko jamo obiskali sredi septembra. Čeprav smo izmerili več kot 800 m novih rovov, je ostalo še precej neraziskanih mest v novo odkritem delu jame. Ko smo spravili na papir rezultate vseh meritev, se je šele pokazala zapletenost celotnega jamskega sistema. Pološka jama meri sedaj že 5200 m, med najnižjo in najvišjo točko v jami pa je 225 m višinske razlike. Veliko skupnih naporov bo še potrebno, predno bo jama do kraja raziskana. Čeprav še ne poznamo vseh njenih razsežnosti pa lahko rečemo, da je Pološka jama največje jamarsko odkritje v zadnjih letih, saj se po dolžini rovov uvršča že med prvih pet jam v Sloveniji.

P. Habič

KAKO JE POTEKAL PROGRAM

mednarodnega jamarskega tabora v Rakovem Škocjanu avgusta 1966.

Prvotno zamišljeni raziskovalni program tabora (NOVICE, št.3) smo morali nekoliko spremeniti zaradi visoke vode, delno pa smo ga morali tudi prilagoditi udeležencem - štiridesetim Angležem iz Manchestra, Leicestra, Burnley-a in Leedsa, dvema Dancema, petim Poljakom, dvema Italijanoma in trem Čehom.

Program se je odvijal takole:

5.8.1966

Ob 10^h razgovor o Slovenskem krasu. Vodil R. Gospodarič
Popoldan je prva skupina obiskala 2000. jamo, vođa P. Habič
Druga skupina je imela plezalne vaje pod Malim naravnim
mostom.

6.8.1966

Prva skupina (Manchester) je raziskovala Brezno v zadnji
Otoški dolini, Brezno v Otoški dolini in Martinščevo brez-
no na Javorniku. Vođa N. Lekšan in R. Gospodarič.
Druga skupina (Leicester) je raziskala Pojéno jamo pri
Lazah (globina 50 m). Vođa A. Kranjc.
Tretja skupina -- potapljači (A. Oražem in V. Fonda) so
preplavali sifon med Črno in Pivko jamo. Vodil P. Habič

7.8.1966

Prosto

8.8.1966

Obisk Postojnske jame. Skupina Manchester v Pisanem in
Vilharjevem rovu, skupina Leicester v Rovu za Kalvarijo in
v Matevževem rovu. Vodila R. Gospodarič in A. Kranjc.
Potapljači so raziskovali sifon v Pivki jami. Vodja P. Habič.

9.8.1966

Ker je ponoči nevihta podrla šotore v taboru je polovica
jamarjev odšla na morje, ostali pa so šli v Planinsko
jamo. Preplezali steno nad vodnim kanalom in izmerili poza-
bljeni Rov mrtvih potopinjev. V Paradižu iskali nadalje-
vanje rova. Vodila R. Gospodarič in A. Kranjc.

10.8.1966

Prosto

11.8.1966

Prva skupina v Jačni rov Zelških jam, iskanje nadaljevanja
in barvanje vode z Rodaminom B. Vodil R. Gospodarič.
Druga skupina raziskala Stirnško brezno pri Otoku in nato
napravila izlet na Krim. Vodil A. Kranjc.

Zvečer je bil piknik, ki ga je priredil jamarski klub Rakek.

12.8.1966

Ekskurzija v Križno jamo; traja je do treh zjutraj.
Vodili A. Kranjc, A. Vadnjal in jamarji iz Rakeka.

13.8.1966

Popoldan odhod v Ribnico. Ogled Francetove in Kapljive jame.

14.8.1966

Raziškava Gobarce in Bartolove jame na Mali gori, spust in plezanje v Žiglovice. Ekskurzijo vodil F. Škrabec.
Zvečer jamarsko srečanje pri Francetovi jami.

15.8.1966

Prosto. Skupina jamarjev se je vrnila iz morja, Trije botaniki iz Leicestra začeli studirati Unške Koliševko.

16.8.1966

Prva skupina v Najdeno jamo. Vodil F. Šušteršič.
Druga skupina v Križno jamo. Vodil A. Vadnjal.

17.8.1966

Ekskurzija v Predjamo. Vodili F. Habe, A. Kranjc in F. Lovrenšček.

18.8.1966

Raziskovalne ekskurzije v Veliko Karlovico.

Prva skupina je preverjala meritve v vhodnem delu jame.
Vodil jo je P. Habič.

Druga skupina je zmerila dva krajša rova za Labirintom in uspešno preplavala sifon v severnem kraku Bukovčevega rova. Tu našla okrog 300 m dolgo nadaljevanje jame. Ta rov nosi ime Angleški rov, ker ga je prvi dosegel Anglež Thomas S. Christopher iz Leicester University Speleological Society. Vodila R. Gospodarič in A. Kranjc.

19.8.1966

Prosto.

20.8.1966

Ponovno ekskurzija v Veliko Karlovico, izmera Angleškega rova. Vodil P. Habič, A. Vadnjal, P. Habi in A. Kranjc. Druga skupina je obiskala Kamniško Bistrico, Veliko Planino in Železno jamo. Sprejem v jamarskem domu v Domžalah. Vodil R. Gospodarič.

21.8.1966

Jamarji iz Manchestera so priredili piknik.

22.8.1966

Obisk Škocjanskih jam in Lipiške jame. Vodili jamarji iz Sežane, F. Šušteršič in R. Gospodarič.

23.8.1966

Ponoven obisk Škocjanskih jam

24.8. - 29.8.1966

Raziskava in proslava TRITISOČNE JAME v Pologu pri Tolminu. 82 udeležencev iz klubov v Markovščini, Domžalah, Idriji, Ljubljani, Logatcu, Postojni, Ribnici, Sežani in Železnici ter iz Bristola, Lancestra, Chelsea, Leicestra, Manchester in Salzburga. Sodelovali so še člani PD Tolmin, ekipa JNA Tolmin in RTV Ljubljana.

Vsem sodelovalcem pri organizaciji in izvedbi programa tabora gre najlepša zahvala.

R. Gospodarič

PREDLOGI ZA RAZPRAVLJANJE : o vodniški službi

V zadnji številki revije ALPI CLUB (Anno 60, 1965), ki jo izdaja Planinsko društvo v Trstu, je objavljen članek o tem, kako in s kakšnim znanjem lahko italijanski jamarji dobijo naziv vodnika. Gre za kvalifikacijo ali spričevalo o sposobnosti vođenja po jamah, ki niso samo turistične. Pričlen je tudi sestavek o pravicah in dolžnostih

vodnika ter seznam jam in brezov, ki so primerne za obisk poedinah ali skupine obiskovalcev, tudi jamarjev. Seznam vsebuje tudi stroške za vodenje, ki jih mora poravnati obiskovalec.

Omenjeni članek ne bi bil zanimiv, če nas ne bi vedno več-je zanimanje domačih in tujih jamarjev ali samo turistov pripeljalo k razmišljanju, da bi tudi mi organizirali vodniško službo. Posamezne predloge o tej zadevi je svojčas že sprožil J. Furaver, vendar nismo ničesar napravili, da bi sedanje priložnostne, prostovoljno in večinoma nekvalitetno vodenje po jamah zamenjali z organizirano vodniško službo, kjer bi bile pravice in dolžnosti vodnikov ter cena za njihovo delo, vnaprej določene. Da bi preprečili stihijsko in nekontrolirano obiskovanje naših jam in da bi njihovo prirodno bogastvo čimbolj očuvali, je naša dolžnost, da čimprej tako službo organiziramo. To bi bil nazadnje tudi vir finančnih dohodkov za raziskovalno delo.

Izvedba te naloge ni lahka, potrebne so številne priprave in predvsem dovolj izkušenih jamarjev, ki bi bili pripravljeni opravljati ta občasni posel, bodisi v eni sami jami ali pa v večih jamah. Da bi videli, če je vodniška služba sploh mogoče organizirati, pozivamo vse jamarje, ki bi želeli postati vodniki, da se pismeno javijo Izvršnemu odboru. Na osnovi prijav bomo napravili nadaljne ustrezne korake.

Tovariš B. Pretner in dr. F. Habo sta predložila seznam jam, ki bi prišle v poštev za obisk tujih jamarjev ali turistov. Za vse te jame na seznamu, ki ni dokončen, bodo potrebni vodniki. Te jame so:

Postojnska jama (podzemeljska Pivka in ^{rovi} Črne jame, Otoške jame), Planinska jama (Pivški rokav, Rakov rokav), Jamski sistem v Predjani (Vzhodni rov do sifona, Zahodni rov, Južni rov), Škocjanske jame do Mrtvega jezera, Divaška jama,

Vilenica, Blamnice, Lipiška jama, Jama dveh vhodov, Želetova jama, Biserica, Medvedova jama pri Markovščini, Kačna jama pri Divači, Martinska jama v Markovščini, Markov spod-mol, Vočna jama v Lozi, Najdena jama, Logarček, Velika in Mala Karlovica, Zelške jame (do sifona, Južni rov), Križna jama (do Kalvarije, do Kristalne gore, Blata), Ravenska jama, Žiglovica ali Tobakova hruška, Studenška jama, Velika ledenica v Paradini, Željinske jame, Eleonorina jama, Jama treh bratoc, Pološka jama, Podpeška jama, Škamperlova jama.

O predavanjih

Posamezna slovenska društva prirejajo predavanja, s katerimi seznajajo javnost in svoje članstvo o poedinih problemih ter o delu društva, o zanimivih domačih in tujih krajih, dogodkih ali dosežkih s področja prirodoslovja, tehnike in znanosti. Predavanja imajo poljudni, poljudno-znanstveni ali pa znanstveni značaj. Tovrstna dejavnost je posebno živahna v zimskem času, ko ni mogoče prirejati raziskovalnih ekskurzij in izletov.

Pri našem društvu doslej še nismo imeli načrtnega programa predavanj, čeprav so poedinci mnogokrat govorili pri Planinskem, Geografskem ali Geološkem društvu in pri posameznih klubih. V zadnjih letih je aktivnost predavateljev sicer nekoliko upadla, nabrali pa so zopet toliko novega in zanimivega gradiva, da lahko predavateljsko dejavnost oživimo pri posameznih klubih in pri društvu v celoti. Mislimo predvsem na cikel predavanj o slovenski speleologiji kot znanosti, ki ga nameravamo izvesti v letošnjem zimskem času v Ljubljani. Posamezni raziskovalci naj bi poročali o svojih dosežkih, o metodah dela in teoretskih spoznanjih pri raziskovanju pestrega slovenskega krasa in njegovih jam ter tudi iz krasa drugih dežel. V ta program bi vključili tudi diskusijske večere o najdaljših in najglobljih jamah v Sloveniji, o speleološkem izrazoslovju in tako dalje.

Skratka, pri razgovorih naj bi pretresli vsa tista vprašanja in probleme, ki jih srečamo pri raziskovanju in katerih reševanje more prispevati k bogatenju speleološke znanosti.

PISMO IZ ČRNOMLJA.

Prisrčno pozdravljeni! Že dolgo je od takrat, ko smo se srečali ob naši skupni akciji na Dolenjskem in v Beli Krajini (22. - 24. julija). Spomini na to raziskovanje so prijetni in prepričani smo, da bomo le s takih načinom dela krepili našo organizacijo. V Črnomlju smo še začetniki, brez večjih izkušenj, pa vendar se tolažimo, da smo v obdobju obstoja naše sekcije nekaj prispevali k poznavanju lepote podzemlja v Beli Krajini. Čeprav, kakor najbrže povsod, čutimo odpor ozkega kroga ljudi do našega dela, ne bomo odnehali. Peščica nas je radovednežev, ki raziskujemo in moremo kaj poročati o našem delu. V bodoče se bomo še posebej trudili, da bodo prišli k nam starejši in bolj izkušeni raziskovalci-jamarji. Spoznavamo namreč, da naše delo ne more biti uspešno, če samo obiščemo in narišemo jamo in jo morda še fotografiramo. Mislim, da je v geološkem, hidrološkem in posebno še speleološkem oziru predel Bele Krajine še malo znan, zato je dela za strokovnjake dovolj.

Verjetno vas bo zanimalo kaj delamo! Presodite sami, kaj lahko napravi skupinica 3-4 ljudi. Težave so v oddaljenosti kraških objektov od Črnomlja povprečno za 10 - 15 km. Ni čudno, če se včasih odpravite na pot samo dva jamarja. Ker ne moreta nositi zadosti opreme se zadovoljujeta samo z zunanjin ogledom. Tako sva denimo s F. Kramičem naletela slučajno na 10 jam v Kribovju nad Pačno goro in Miklarji, ki jih mislimo v prihodnje raziskati.

Letošnja "Žetev" je podana na seznanu, ki ga pošiljamo. Pri opisu jam že navedemo najkve. Jam, ki smo jih obiskali pred 1. marcem še nimajo večrbov, ker takrat še nismo znali

meriti.

Poslani podatki so pač takšni, kakršni so ljudje, ki jih pošiljajo - bolj revni (mimogrede povedano, načrti so odlično izdelani, pripomba R.G.)

Za naše razmere in značaj jam imamo zadosti opreme. Zmoremo 50 m lestvic, 180 m konopljene vrvi, 5 pajzavov, karbidovke in čelade ter merilne priprave. Pri globini 50 m se naj bi naše raziskovanje ustavilo; pri dosedanjem delu zares nismo potrebovali več lestev, ker brezna niso globlja. V težjih objektih nikoli ne tvegamo, saj tudi ne stremimo za rekorde. Mislimo namreč, da v jamarstvu ne moremo govoriti o raznih rekordih, ker ima vsaka jama svoje značilnosti. Na tihem pa zbiramo podatke o jamah v Beli Krajini. Ugotovili smo, da je doslej najdaljša in najgloblja KAŠČICA 6 250 m dolžine in 117 m globine), druga po globini pa je Jama III pod Kolečajem (80 m).

V zapisnikih se nismo spuščali v podrobno opisovanje jam. Če bi hoteli vsake jame obdelati po ustreznih točkah zapisknika, bi že kmalu obstali. Nismo dovolj znanja, da bi mogli vse napraviti. Takšno delo naj bi v bodoče prevzelo društvo ali Inštitut ob priliki modklubskih ekskurzij. Prav zato želimo, da bi nas obiskali starejši jamarji. Ne moremo sicer obljubljati, da bomo zmožni v bodoče organizirati velike akcije. Raje bi se pridružili in sodelovali z jamarji, ki bodo prišli na raziskovanje v naše kraje. Toliko v zvezi s našim delom.

V letošnjem letu ne nameravamo več obiskovati jam, pač pa bomo še dopolnili lukne v našem arhivu. Skušali bomo pridobiti nove člano. Črnačelj je premajhen, da bi se mod rečkami našli tudi dobri jamarji. Posamezniki sodelujejo včasih pri akcijah, vendar kmalu odnehajo, ker jih pač ne vleče preveč tovrstna dejavnost. V mnogih primerih pa tudi stopši odvrtače nismo od našega dela.

Tako je pri nas. Posebnosti ni ! O morebitnih spremembah v arhivu ali o novih odkritjih bomo poročali. Programa dela za prihodnje leto še nismo sestavili, ker kaže, da bomo ostali jamarji samo trije. V vsakem primeru pa računamo na skupne akcije.

Jamarski srečno Vam želijo jamarji iz Črnomlja

S. Klepec

IZVLEČEK IZ ZAPISNIKA

seje Izvršnega odbora društva dne 14.10.1966
v Postojni.

- Izvršni odbor želi imeti poročila o zvezah posameznih klubov z inozemskimi jamarji v letu 1966. O teh zvezah mora poročati Glavnemu odboru SZDL SRS, evidenco pa hoče voditi tudi društvena komisija za inozemstvo.
- delovni program za leto 1967 zajema sledeče akcije:
 - a) v zimskem času 1966/76 prirediti predavanja o speleologiji. Referent je dr. P. Habič, podpredsednik društva.
 - b) raziskovanje globokih brezen SRS (Kanin, Trnovski gozd, Julijske Alpe)
 - c) raziskovanje vodoravnih jam (Pološka jama, Najdena jama, Velika in Mala Karlovica itd.).
 - d) izvedba potapljaškega tečaja za jamarje in raziskave sifonov
 - e) II. mednarodni jamarski tabor v Rakovem Škocjanu.
 - f) raziskovalna ekspedicija v Črnogorski in vzhodnosrbski kras.

Predračun za te akcije znaša 42.600,00 N din. Klubska sredstva pri tem niso upoštevana.

- Na seji UO bomo razpravljali o predlogu za enotno članarino: redni člani letno 20,00 Ndin (dižaki polovico) če so 50 ur preživeli pri razis. delu, so dajatve oproščeni.

Zapisnikar: B. Štela